

ΚΡΑΥΓΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ
ΣΥΝΤΑΞΙΣ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΙΣ
Μ. Γ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ, ΙΣΤΟΡΙΚΗ
ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ
ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΕΝ ΠΑΤΡΑΙΣ

ΔΡ. 5. ΤΟ ΕΤΟΣ

ΛΕΠ. 10 ΤΟ ΦΥΛΛΟΝ.

ΕΤΟΣ 3^{ΟΝ} (Τόμ. Γ')

ΑΡ. 14—28 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1912.

ΑΙ ΤΥΧΑΙ ΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΔΙΑ ΜΕΣΟΥ ΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ

Ἡ περίληψις τῆς Μακεδονικῆς ιστορίας εἶναι ἔργον δυσχερὲς, διότι ὅλα τὰ ντοκουμέντα καὶ αἱ ιστοριογραφικαὶ ἐκθέσεις τῶν περὶ Φιλίππου χρόνων ἐξηφανίσθησαν, ὡς ἐξηφανίσθησαν καὶ τὰ ἔργα τοῦ Θουκυδίδου, τοῦ Πολυίου, καὶ τοῦ Στράβωνος, ἐν οἷς εὗρετο ἡ ἱστορία καὶ ἡ γεωγραφία τῆς γαίας Μακεδονίας. Οἱ ιστορικοὶ μετὰ τοῦ καταστῆσαι τὴν ἱστορίαν ταύτην ἐκ τεμαχίων, περικλοπῶν διεσπαρμένων εἰς διάφορα ἔργα, σχετικὰ πρὸς τὴν τύχην τῆς Μακεδονίας.

Θέτομεν πρὸ τῶν ἀναγνωστῶν τῆς «Κραυγῆς» τὴν ἀκριβεστέραν περίληψιν τῶν τυχῶν τῆς Μακεδονίας, μετὰ τὴν βεβαιότητα, ὅτι ἱκανοποιήσαμεν τὴν ἱστορικὴν τῶν περιέργειαν.

Α'.

Ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι τῆς Ρωμαϊκῆς κατακτήσεως τὸ 146 Π. Χ.

850 Π. Χ. Ὁ Κάρανος ἐξ Ἀργους θεμελιοῖ τὴν δυναστείαν τῶν Ἡρακλειδῶν, ἢ Τεμενιδῶν ἐν Μακεδονίᾳ. Τὸ Κράτος του περιελάμβανε τὸ διαμέρισμα τῆς Μακεδονίας, τοῦτέστι τὴν κάτω Μακεδονίαν ἀπὸ τοῦ ὄρους Ὀλύμπου μέχρι τῆς Ἑδέσσης (Βωδενά).

740 Π. Χ. Θεμελίωσις τῶν Ἑλληνικῶν ἀποικιῶν ἐπὶ τῆς Χαλκιδικῆς Χερσονήσου.

700—652 Π. Χ. Περδίκας ὁ Α' ἀνυψοῖ τὴν Μακεδονίαν εἰς Βασίλειον καὶ τὴν ἐπαυξάνει διὰ τῶν διαμερισμάτων τῆς Ὀρεστίας, Πιερίας καὶ Ἑλιμέας, τοῦτέστι μετὰ τὴν ἀνωτέραν κοιλάδα τοῦ Ἀλιάκμονος. Τὸ δυτικὸν

ὄριον διῆκε μέχρι τῶν κορυφῶν τοῦ Πίνδου.

654 Π. Χ. Κτίσις τῆς πόλεως Σταγείρων πατρίδος τοῦ Ἀριστοτέλους.

515 Π. Χ. Ὁ Βασίλευς Ἀμύντας ὁ Α' προσαρτᾷ εἰς τὸ Κράτος του τὸ διαμέρισμα τῆς Ἀλβανίας καὶ τὴν Παιονίαν Ἀμφαξίτην, γαίας ἐκτεινομένης μετὰ τῶν νεωτέρων πόλεων Βιτωλίων, Ἀχρίδος καὶ Δίβρης. Τὸ Βασίλειον περιλαμβάνει λοιπὸν κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ὅλην τὴν μέσην καὶ νότιον Μακεδονίαν, τοῦτέστι τὸ βιλαέτιον τοῦ Μοναστηρίου καὶ τὸ δυτικὸν μέρος τοῦ βιλαετίου τῆς Θεσσαλονίκης.

513 Π. Χ. Ἐπιδρομὴ τῶν Περσῶν, ὅπως διανοίξουν διάβασιν πρὸς τὴν κεντρικὴν Ἑλλάδα. Ὁ Ἀμύντας ὑποχρεοῦται εἰς οὐδετερότητα.

490 Π. Χ. Ὁ Βασίλευς Ἀλέξανδρος Α' ἐξαναγκάζεται νὰ συνοδεύσῃ εἰς Ἀττικὴν τὸν ὑπὸ τὸν Μαρδόνιον Περσικὸν στρατόν. Διαφεύγει τὴν νύκτα καὶ ἐμφανισθεὶς πρὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοπέδου ἀποκαλύπτει τὰ σχέδια τῶν Περσῶν.

480 Π. Χ. Ὁ Ἀλέξανδρος συνοδεύει τὸν Ξέρξην, ἀλλὰ πέμπει ἀπεσταλμένους εἰς Θήβας καὶ Ἀθήνας ἀποκαλύπτει τὸν ἀριθμὸν τῶν Περσῶν καὶ τὴν κατεύθυνσιν τῆς πορείας τῶν. Μετὰ τὴν ἥτταν τοῦ Ξέρξου, οἱ Μακεδόνες καταστρέφουν μέγα μέρος τοῦ Περσικοῦ στρατοῦ.

476 Π. Χ. Ὁ Ἀλέξανδρος λαμβάνει μέρος εἰς τοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνας διεγείρων τὸν ἐνθουσιασμὸν εἰς ὅλους τοὺς Ἕλληνας.

437 Π. Χ. Ἰδρυσις τῆς Ἀμφιπόλεως.

423—414 Π. Χ. Συμμαχία μετὰ Περδίκᾳ τοῦ Β' καὶ τῶν Ἀθηναίων κατὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον.

413—389 Π. Χ. Ἐνδοξος βασιλεία τοῦ Ἀρχελαίου. Διακοσμεῖ τὴν νέαν πρωτεύουσάν Πέλλην μετὰ οἰκοδομὰς λαμπρὰς κατὰ τὸ πρότυπον τῶν Ἀθηνῶν. Περίφημοι καλλιτέχναι καὶ ποιηταὶ καλοῦνται εἰς τὴν Ἀπὸ τῆς Ἑριπίδης ἀπουνησκει ἐκεῖ. (406.)

389—369 Π. Χ. Ὁ Ἀμύντας Γ' κηρύττει τὸν πόλεμον κατὰ τὸν Λαόν. δαιμονίων, οἵτινες εἶχον κατκτήσει τὴν Ὀλυνθον.

384 Π. Χ. Γέννησις τοῦ Ἀριστοτέλους.

369 Π. Χ. Ἐσωτερικοὶ σπαραγμοί. Ὁ Ἀλέξανδρος Β' ἀνέρχεται τὸν Θρόνον ἀντὶ τοῦ Φιλίππου υἱοῦ τοῦ Ἀμύντα. Εἴτα ἀναμειγνύεται εἰς τὰς ταραχὰς τῆς Θεσσαλίας ὑποστηρίζων τοὺς Ἀλευάδας κατὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου δεσπότη τοῦ Φερρών. Ἀφοῦ κατέκτησε τὰς πόλεις Λάρισσαν καὶ Κρόνοννα ἀπωθεῖται ὑπὸ τῶν Θηβαίων ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ Πελοπίδα. Οἱ Θηβαῖοι προχωροῦν μέχρι τῆς Πέλλας. Τότε ὁ Φίλιππος, ὅστις εἶχε καταφύγει εἰς τὰς Θήβας ἀρπάζει τὸν θρόνον καὶ ἀποκαθιστᾷ τὴν εἰρήνην μετὰ τῶν Θηβαίων. Ἐν τούτοις διὰ τοῦ συμβιβασμοῦ τούτου οἱ Ἀθηναῖοι πιστεύουν, ὅτι αἱ ἐν τῇ Χαλκιδικῇ κτήσεις τῶν εὐρίσκονται ἐν κινδύνῳ.

357 Π. Χ. Ἐναρξίς τῶν πολέμων μετὰ Φιλίππου καὶ Ἀθηναίων, οἵτινες κατέλυξαν εἰς τὴν πλήρη ἥτταν τῶν δευτέρων καὶ τὴν προσάρτησιν ὅλων τῶν Ἰωνικῶν κτήσεων εἰς τὴν Μακεδονίαν.

344 Π. Χ. Ὁ Φίλιππος κερδίζει τὸ ἄθλον τοῦ τεθρίππου ἄρματος εἰς τοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνας.

338 Π.Χ. Ὁ Φίλιππος ἀναγορεύεται ἐν Κορίνθῳ γενικὸς ἀρχηγὸς ὅλων τῶν Ἑλλήνων.

336 Χ.Π. Ὁ Φίλιππος δολοφονεῖται ὑπὸ τοῦ Πανσανίου. Ἀλέξανδρος ὁ μέγας ἀναβαίνει τὸν θρόνον καὶ μετ' ὀλίγον προκηρύσσεται ἐπίσης ἀρχιστράτηγος τοῦ Πανελλήνων.

334—323 Π.Χ. Πόλεμοι τοῦ Ἀλεξάνδρου ἐν Ἀσίᾳ.

322 Π.Χ. Πόλεμος Λαμιακὸς μετὰ τὸν Ἀντιπάτρου καὶ Ἑλληνικῆς Ὀμοσπονδίας.

319 Π.Χ. Θάνατος τοῦ Ἀντιπάτρου.

309 Π.Χ. Ἀνάβασις τοῦ Κασσάνδρου εἰς τὸν Θρόνον.

294 Π.Χ. Ἐμφάνις Δημητρίου τοῦ πολιορκητοῦ.

276 Π.Χ. Ἐμφάνις Ἀντιγόνου τοῦ Γονατῆ.

221 Π.Χ. Ὁ Βασιλεὺς Ἀντίγονος Δόσων ὡς στρατηγὸς τῆς Ἀχαϊκῆς συμμαχίας νικᾷ τοὺς Σπαρτιάτας πλησίον τῆς Σελασίας καὶ ἀφίνει τὸν θρόνον εἰς τὸν υἱόν του Φίλιππον τὸν Ε'.

211—205 Π.Χ. Πρῶτος πόλεμος μετὰ τὸν Ρωμαίων καὶ Μακεδόνων. Ἐκβασίς εὐνοϊκὴ εἰς τοὺς δευτέρους.

211—197 Π.Χ. Δευτέρα ἐπιδρομὴ τοῦ Βασιλεῖος Φίλιππου νικᾷται ὑπὸ τοῦ Φλαμινίου πλησίον τῶν ἐν *Κυνὸς κεφαλαῖον* καὶ ἀναγκάζεται νὰ ἀφῇ εἰρήνην καταστρεπτικὴν. Κατὰ τὸν πόλεμον τοῦτον ἡ Ἀχαϊκὴ Συμμαχία ἀποκρούει τὰς προτάσεις περὶ συμμαχίας τῶν Ρωμαίων, καὶ ὑποστηρίζει τοὺς Μακεδόνας.

172—168 Π.Χ. Τρίτη ἐπιδρομὴ τῶν Ρωμαίων ὑπὸ τὸν Αἰμύλιον Παῦλον. Τὴν 47 βρῆς 1618 μάχῃ ἐν Πύδνᾳ. Ὁ Βασιλεὺς Περσεὺς ἀσθενὴς φεύγει, καθ' ἣν στιγμὴν τὰ στρατεύματά του κατέχουν ἀκόμῃ θέσεις ὀχυράς. Ὁ Αἰμύλιος Παῦλος νικᾷ καὶ κηρύττει τὴν Μακεδονίαν ἐπαρχίαν ρωμαϊκὴν. Ὁ Περσεὺς πεσὼν μετὰ τῆς οἰκογενείας του εἰς τὰς χεῖρας τοῦ νικητοῦ, ἄγεται αἰχμάλωτος εἰς Ρώμην. Ὁ Αἰμύλιος Παῦλος κάμνει τριήμερον θριαμβευτικὴν εἴσοδον σύρων εἰς τὸ ἄρμα του διακοσίους πεντήκοντα εὐγενεῖς Μακεδόνας καὶ δισχιλίας ἀμάξας πεπληρωμένας ἀριστουργημάτων τῆς τέχνης.

149—147 Π.Χ. Ἐξέγερσις τῶν Μακεδόνων ὑπὸ τὸν Ψευδοφίλιππον Ἀνδρίσκον, ὅστις νικᾷται ἀπὸ τὸν Καίχιλλον Μέτελλον.

146 Π.Χ. Ὁριστικὴ ὁργάνωσις τῆς Μακεδονίας ὡς ἐπαρχίας Ρωμαϊκῆς.

Β'.

Ἡ Μακεδονία ὑπὸ τὴν Ρωμαϊκὴν καὶ Βυζαντινὴν Ἀυτοκρατορίαν ἀπὸ τοῦ 146 Π.Χ. μέχρι τοῦ 1370 Μ.Χ.

42 Π.Χ. Ὁ Βρούτος καὶ ὁ Κάσιος νικῶνται πλησίον τῶν Φιλίππων ὑπὸ τοῦ Ἀντωνίου καὶ Ὀκταβίου.

Ἐποχὴ Χριστιανικῆ.

20. Ἡ Μακεδονία ἀνυψοῦται εἰς τὴν τάξιν αὐτοκρατορικῆς Ἐπαρχίας, τοῦτέστιν ἡ στρατιωτικὴ δικτατορία καὶ αἱ λαφυραγωγίαι αἱ ἀδιάκοποι τῶν ἀνθυπάτων ὑποχωροῦν εἰς μίαν διοίκησιν κανονικὴν.

53. Ἰδρυσίς τῶν Χριστιανικῶν κοινοτήτων ἐν Θεσσαλονίκῃ, Φιλίπποις καὶ Βερροίᾳ ὑπὸ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, ὅστις συναθροίζει ἐκεῖ σπουδαίας εἰσφορὰς διὰ τοὺς χριστιανούς τῆς Ἱερουσαλὴμ.

252. Πρώτη ἐπιδρομὴ τῶν Γότθων.

268. Ὁ Αὐτοκράτωρ Αὐρήλιος ἐκχωρεῖ εἰς τοὺς Γότθους τὰς ἐπαρχίας τῆς Μυσίας καὶ Δακίας.

269. Ἐν μέρος τῶν Γότθων ἐπιτρέχει ἐκ νέου τὴν Μακεδονίαν καὶ πολιορκεῖ τὴν Θεσσαλονίκην. Ὁ Αὐτοκράτωρ Κλαύδιος ἀπελευθεροῖ τὴν θέσιν ταύτην καὶ νικᾷ τοὺς Γότθους πλησίον τῆς Νισσώσης. Μετὰ ταῦτα οἱ Γότθοι μένουσιν ἄσχυροι ἐν Μυσίᾳ μέχρι τῆς ἐμφανίσεως τῶν Οὐνων.

379—390. Θεοδόσιος ὁ μέγας βασιλεὺς τῶν Βισιγότθων κατακτᾷ τὴν Μακεδονίαν καὶ ἀναδεικνύει τὴν Θεσσαλονίκην ἔδραν του.

398. Ὁ Ἀλαρίχος βασιλεὺς τῶν Βισιγότθων παραιτεῖ τὴν Μακεδονίαν καὶ προσαγορεύεται αὐτοκρατορικὸς κυβερνήτης τῆς Ἰλλυρίας.

434. Ἐπιδρομὴ τῶν Οὐνων, οἵτινες ἐρημοῦν ὅλην τὴν χώραν.

478. Ἐπιδρομὴ τῶν Ὀστρογότθων ὀδηγουμένων ὑπὸ τοῦ Βασιλέως Θεοδώριχου.

499. Ἐπιδρομὴ τῶν Ἀβάρων, οἵτινες ἐν μέρει ἐκμηδενίζονται καὶ ἐν μέρει μεταφέρονται ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ.

527—565. Συνεχεῖς ἐπιδρομαὶ τῶν Ἀβάρων, τῶν Βουλγάρων, τῶν Ἀντῶν καὶ τινων φυλῶν Σλαυικῶν. Ὁ Αὐτοκράτωρ Ἰουστινιανὸς συνενώσας ὅλας τὰς δυνάμεις του, ἀντιτάσσει στρατὸν σπουδαῖον πρὸς τοὺς ἐπιδρομείς καὶ κατορθώνει νὰ τοὺς ῥίψῃ ἐπὶ τῶν Βαλκανίων καὶ πρὸς τὴν Ἰλλυρίαν. Κατεσκεύασε τότε διὰ μέσου τῆς Χερσονήσου ἀπὸ τῆς Μαύρης Θαλάσσης μέχρι τῆς Ἀδριατικῆς, τοῦτέστιν ἀπὸ τῆς Βάρνας μέχρι τῆς Σκόδρας γραμμὴν ἰσχυρὰν περιλαμβάνουσαν τριακόσια ὀγδοήκοντα δύο φρού-

ρια καὶ πύργους ὑπὸ τὴν φρούρησιν 25,000 ἀνδρῶν.

535. Ὁ Ἰουστινιανὸς ἱδρύσκει τὴν Μητρόπολιν τῆς Ἀχρίδος, ἐν τῇ δικαιοδοσίᾳ τῆς ὁποίας ὑπῆγαγε τὰς Ἐπισκοπὰς τῆς Ἠλείρου, τῆς Ἀλβανίας καὶ τῆς Σερβίας.

568. Νέα ἐπιδρομὴ τῶν Ἀντῶν ὑποστηριζομένων ὑπὸ τοῦ Τοτίλα βασιλέως τῶν Γεπιδῶν. Ἀπωθοῦνται εἰς τὰ Βαλκάνια.

578. Οἱ αὐτοὶ λαοὶ εἰσβάλλουν εἰς τὴν Μακεδονίαν, καὶ πολιορκοῦν τὴν Θεσσαλονίκην ματαίως ἐπὶ δύο ἔτη.

580. Τελεία καταστροφὴ τῶν Ἀντῶν καὶ Γεπιδῶν ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων ἐπὶ τοῦ Στρυμῶνος.

581—610. Ἀποκατάστασις ὀχυρᾶς ζώνης πρὸς ἄρκτον δι' ἧς ἡδυνήθησαν νὰ ἀπωθήσονται ὅλας τὰς νέας, προσβολὰς τῶν Ἀβάρων, Ἀντῶν καὶ Γεπιδῶν.

Πόλεμος ὀκτὼ αἰώνων ἐπὶ τῶν δύο μετώπων τῆς Ἀυτοκρατορίας.

610. Πρώτη ἐπιδρομὴ τῶν Τούρκων ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ καὶ ταυτοχρόνως ἐπιδρομὴ τῶν Σέρβων ἐν Μακεδονίᾳ. Ὁ αὐτοκράτωρ Ἡράκλειος χορηγεῖ εἰς τοὺς Σέρβους τὴν γῆν μετὰ τὸν ὄρους Ὀλύμπου καὶ τοῦ στομίου τοῦ Ἀλιάκμονος ἐν τῇ Μεσημβρινῇ Μακεδονίᾳ, ἀποστέλλει θεμελιεῖν τὴν πόλιν Σέρβια. Ἀκολουθεῖ ὁ Αὐτοκράτωρ ἐκστρατεύει κατὰ τῶν Τούρκων ἐν Ἀσίᾳ.

611—. Ἄλλαι ὁμάδες Σερβικαὶ εἰσβάλλουν καὶ ἐρημόνουν τὴν Μακεδονίαν. Ὁ Ἡράκλειος ἀφοῦ κατενίκησε τοὺς Τούρκους ἀπώθει τοὺς Σέρβους πρὸς βορρᾶν. Κατακτᾷ τὴν πόλιν τῶν Σερβίων καὶ ἐγκαθιστᾷ ἑλληνικὴν διοίκησιν.

678. Ἐπιδρομὴ τῶν Βουλγάρων ἐπὶ τοῦ Δουνάβεως ἐν Μυσίᾳ, ὅπου συνεννοῦνται μετὰ τὰ λείψανα τῶν Ἀβάρων, τῶν Ἀντῶν καὶ Σλαυῶν.

679. Κοινὴ ἐπιδρομὴ τῶν ὁμάδων τούτων ἐν τῇ Βαλκανικῇ Χερσονήσῳ μέχρι τῆς Θεσσαλονίκης, ἧτις πολιορκεῖται ἀνεπιτυχῶς.

680—688. Ὁ αὐτοκράτωρ Ἰουστινιανὸς ὁ Β' ἐπιτυγχάνει διὰ μαχῶν φονικωτάτων καὶ ἀκαταπαύστων, νὰ νικήσῃ κατὰ κράτος τοὺς ἐχθρούς, τινὰς τῶν ὁποίων μεταφέρει εἰς τὴν Ἀσίαν. Ἡ βόρειος γραμμὴ ἀποκαθίσταται, εἰς τρόπον ὥστε οἱ Βούλγαροι δὲν τολμοῦν πλέον ἐπὶ ἐβδομήκοντα ἔτη νὰ ἀποπειραθοῦν προσβολὴν κατὰ τὰ μέθορια τῶν Βαλκανίων, καὶ διευθύνουν τὰς ἐπιδρομὰς τῶν πλαγίως τῆς Σερβίας καὶ τῆς Βλαχίας.

750. Ἐπιδρομὴ τῶν Σέρβων ἐν Μακεδονίᾳ, ὅπου νικῶνται ὑπὸ τοῦ

Αυτοκράτορος Κωνσταντίνου τοῦ Ε΄.

755—758. Πρώτη σοβαρά προσβολή τῶν Ἀράβων κατὰ τῆς Βυζαντινῆς Αυτοκρατορίας. Οἱ Βούλγαροι ἐπωφεληθέντες τὴν περίστασιν ταύτην ἐπέδραμον τὴν Θράκην καὶ Μακεδονίαν ὑπὸ τὸν ἀρχηγόν των Χάν Τελέτζ. Ἄλλ' ὁ Αυτοκράτωρ Κωνσταντίνος τρέχει κατ' αὐτῶν, καὶ τοὺς κατανικᾷ εἰς μάχην αἱματηρὰν παρὰ τὴν Ἀγχιάλον. Ὁ Τελέτζ βλέπων τὴν ὑποχώρησιν του διακοπεῖσιν ζητεῖ τὴν εἰρήνην ἀπὸ τὸν Αυτοκράτορα. **Ἀφοῦ ὠρίσθη**, ὅτι οἱ Βούλγαροι δὲν θὰ διασχίσουν τὰ σύνορα τῆς Αυτοκρατορίας ἐπὶ πεντήκοντα ἔτη, ἐπέτυχεν τὴν ἄδειαν νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς Βουλγαρίαν.

760. Ἐφ' ὅσον ὁ Αυτοκράτωρ μάχεται κατὰ τῶν Ἀράβων ἐν Ἀσίᾳ, ὁ Τελέτζ διαρρηγνύει τὴν ἀνακωχήν. **(Πῶς τὸ παθὰν οἱ Βούλγαροι καὶ παρέβησαν τὸν ὅρκον των!)** Ἄλλ' ἀπωθεῖται ὑπὸ τῶν φρουρῶν τῶν Βαλκανικῶν φρουρίων.

766. Οἱ Βούλγαροι ἐπιτρέχουν τὴν Μακεδονίαν ὑπὸ τὸν Χάν Τόκτο, ἀλλὰ κατανικῶνται ὑπὸ τοῦ Κωνσταντίνου εἰς πολλὰς μάχας. Ὁ Αυτοκράτωρ διασχίζει τὰ Βαλκάνια [καὶ ἐξαναγκάζει τὸν Τόκτο νὰ πληρώσῃ φόρον ὑποτελείας.

772. Ὁ Τόκτο διαρρηγνύει ἐκ νέου τὴν συνθήκην εἰσβάλλων πάλιν εἰς Μακεδονίαν, ἀλλὰ κατανικᾷται ἐκ νέου ὑπὸ τοῦ αυτοκράτορος Κωνσταντίνου. Διασχίζει διὰ δευτέραν φορὰν τὰ Βαλκάνια διὰ νὰ ἐκδιώξῃ τελείως τοὺς Βουλγάρους ἐκ τῆς Μυσίας. Ταυτοχρόνως οἱ Τούρκοι κάμνουν νέαν ἐπιδρομὴν εἰς τὴν Μικρὰν Ἀσίαν, ἐκκλησιαστικαὶ δὲ ταραχαὶ ἐκρήγνυνται ἐν Κωνσταντινουπόλει (χρόνοι εἰκονομάχων). Ὁ Αυτοκράτωρ ἀναγκάζεται νὰ ἀνακόψῃ τὴν κατὰ τῶν Βουλγάρων ἐκστρατείαν του καὶ διὰ τῆς Συνθήκης τῆς Βάρνας ἀφίνει εἰς τὸν Τόκτο τὴν Μυσίαν μέχρι τῶν Βαλκανίων.

775. Οἱ Βούλγαροι διαρρηγνύουν τὴν εἰρήνην (ὅρκοι Βουλγαρικοὶ) καὶ εἰσβάλλουν εἰς τὴν Θράκην καὶ Μακεδονίαν. Ἄλλ' ἀποκρουσθέντες ὑπὸ τῶν Ἑλληνικῶν στρατευμάτων ἐφησυχάζουν ἐπὶ 35 ἔτη.

807—812. Συνεχεῖς διαμάχαι μετὰ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν μερίδων τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐξασθενοῦν τὴν δύναμιν τῆς ἀντιστάσεως τῆς αυτοκρατορίας.

809. Ὁ Βούλγαρος Χάν Κροῦμος καταλαμβάνει τὴν πόλιν Σόφια καὶ τὴν Μακεδονίαν καὶ νικᾷ τὸν αυτοκρατορικὸν στρατὸν ἐπὶ τοῦ Στρυμῶνος. Ἐν κιβώτιον περιέχον χιλίας λίτρας χρυσοῦ πίπτει ὡς λάφυρόν του. Ὁ αυτοκράτωρ Νικηφόρος θέλει νὰ

ἀνακόψῃ τὴν ὁδόν του, ἀλλὰ μία στάσις ἐκραγεῖσα μετὰ τῶν στρατιωτῶν του τὸν ἀναγκάζει νὰ ὑποχωρήσῃ. Ὁ Κροῦμος μένει κύριός ἀπόλυτος τῆς Θράκης καὶ Μακεδονίας.

811. Ὁ Νικηφόρος, ἀφοῦ συνήνωσε στρατὸν πολυάριθμον καταβάλλει τοὺς Βουλγάρους εἰς πολλὰς μάχας, καὶ τοὺς ἐκδιώκει ἐκ τοῦ Βυζαντινοῦ ἐδάφους. Διασχίζει τὰ Βαλκάνια καὶ καταλαμβάνει σχεδὸν ὅλην τὴν Βουλγαρίαν. Ὁ Κροῦμος ἀποφεύγει μάχην ἐκ παρατάξεως καὶ ἀποσύρεται εἰς μέρη δυσπρόσιτα. Προτείνει εἰρήνην, τὴν εἰρήνην τὴν ὁποῖαν ἀποκρούει ὁ αυτοκράτωρ. Κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην νέοι ἐμφύλιοι σπαραγμοὶ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀναγκάζουν τὸν Νικηφόρον νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν πρωτεύουσάν του. Ἀφίνει ἐν Βουλγαρίᾳ φρουρὰς ἐπαρκεῖς καὶ ἀρχίζει νὰ μάχηται δι' ὑποχωρήσεων μετὰ τοῦ ὑπολοίπου στρατοῦ του. Ὁ Κροῦμος ἐπωφελοῦμενος τὴν περίστασιν ταύτην, τὴν ὁποῖαν ἀπὸ πολλοῦ ἐπερίμενεν, ὑπερφαλαγγίζει τὸν αυτοκράτορα δι' ὁδῶν πλαγίων, τῷ κόπτει τὴν δίοδον τῶν Βαλκανίων καὶ τὸν περικλείει εἰς μίαν κοιλάδα. Ὁ Νικηφόρος δέχεται τὴν μάχην ὑπὸ ὄρους λίαν ἀνίσους τὴν 25 Ἰουλίου 811. Πίπτει μεθ' ὅλου τοῦ στρατοῦ του. Ὁ Κροῦμος διατάσσει **νὰ ἀποκόψουν τὴν κεφαλὴν τοῦ αυτοκρατορικοῦ πτώματός, εἶτα μεταχειρίζεται τὸ κρανίον ὡς ποτήριον εἰς τὰ ὄργια, δι' ὧν ἐπανηγύρισε τὴν νίκην του.**

812. Γενικὴ κατάπληξις ἐν τῇ αυτοκρατορίᾳ. Αἱ αυτοκρατορικαὶ ἐν Βουλγαρίᾳ φρουραὶ καταφεύγουν εἰς τὴν Θράκην καὶ ὁ Αυτοκράτωρ Μιχαὴλ ἐγκαταλείπει ἀμαχητὶ τὴν Μακεδονίαν εἰς τοὺς Βουλγάρους. Ὁ Κροῦμος κατακτᾷ τὴν Βέρροϊαν τὴν Ἀγχιάλον, τοὺς Φιλίππους. Ἀκολουθῶς ἐπιδραμὼν τὴν Θράκην κατακτᾷ τὴν Φιλιππούπολιν καὶ τέλος κατὰ Ὀκτώβριον τὴν πόλιν τῆς Μεσημβρίας.

813. Νέαι νίκαι τοῦ Κροῦμου. Ὁ αυτοκράτωρ Μιχαὴλ νικᾷται τὴν 22 Ἰουνίου παρὰ τὴν Ἀρκαδιόπολιν (Τσατάλ—Βουργάς) καὶ μετ' ὀλίγον ἀποθνήσκει. Τὴν 16 Ἰουλίου ὁ Κροῦμος ἐμφανίζεται ὑπὸ τὰ τεῖχη τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἀλλὰ παραιτεῖται τῆς προσβολῆς. Ἡ Ἀδριανούπολις παραδίδεται εἰς αὐτὸν τὴν 9 Ἰουλίου μετὰ πολιορκίαν 10 μηνῶν.

814. Ὁ Κροῦμος προχωρεῖ ἐκ νέου μέχρι Κωνσταντινουπόλεως, ὅπου ἀντιμετωπίζει δυνάμεις ἀνωτέρας διοικουμένης ὑπὸ τοῦ αυτοκράτορος Λέοντος τοῦ Ε΄. Κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην ἡ τύχη τὸν προδίδει. Ἀναγκάζεται νὰ ἀποσυρθῇ μὲ μεγάλας ἀπωλείας, εἶτα τὴν 13 Ἀπριλίου ἡττᾶται κατὰ κρά-

τος ὑπὸ τοῦ Λέοντος παρὰ τὴν Μεσημβρίαν. Ὅλη ἡ δύναμις του ἐκμηδενίζεται. Καταφεύγει εἰς τὴν Σερβίαν, ὅπου ἀποθνήσκει ἐν ἀθλιότητι. Ὁ Αυτοκράτωρ ἀπωθεῖ κατόπιν ὅλους τοὺς Βουλγάρους ἐκ τῆς Θράκης καὶ Μακεδονίας χορηγῶν εἰς αὐτοὺς ἐπὶ τῇ αἰτήσῃ των ἀνακωχὴν τριακονταετῇ.

862. Ὁ Βούλγαρος Χάν Βόρις ἢ Βόγορις βαπτίζεται ὑπὸ τοῦ Ἑλλήνου μοναχοῦ Κουφάρου.

867. Ἀνοδος εἰς τὸν θρόνον Βασιλείου τοῦ Μακεδόνα θεμελιωτοῦ τῆς Μακεδονικῆς δυναστείας.

885. Οἱ ἀπόστολοι Κύριλλος καὶ Μεθόδιος ἀπεσταλμένοι τοῦ Πατριάρχου Φωτίου προσηλυτίζουσιν τοὺς Βουλγάρους εἰς τὸν Χριστιανισμόν.

888. Ἰδρυσις τῆς Βουλγαρικῆς ἐπισκοπῆς τῆς Πρεσλαύβης ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου. Ὁ Πρίγκηψ κληρονόμος βούλγαρος Συμεὼν ἐκπαιδεύεται εἰς τὴν αυτοκρατορικὴν Αὐλὴν τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

893—927. Βασιλεία τοῦ Συμεὼν, ἡ ἐνδοξότερα περίοδος τῆς Βουλγαρικῆς ἱστορίας. Ὁ Συμεὼν κατακτᾷ τὴν Βλαχίαν, Τρανσαλβανίαν, τὴν Οὐγγρικήν Βανάτ καὶ τὴν Σερβίαν. Ἀκολουθῶς ἀναλαμβάνει τὸν τίτλον τοῦ Τσάρου, ἐπωφελεῖται μίᾳ ἡττης τῶν Βυζαντινῶν ἐν Ἀσίᾳ διὰ νὰ κατακτήσῃ τὴν Μακεδονίαν, τὴν Θεσσαλίαν καὶ τὴν Ἠπειρὸν χωρὶς νὰ ἀπαντήσῃ ἀντίστασιν σπουδαίαν ἐκ Κωνσταντινουπόλεως. Ὁ Πάπας χορηγεῖ εἰς τὸν Βούλγαρον Ἐπίσκοπον, ὅστις μεταφέρει τὴν ἔδραν του ἐκ τῆς Πρεσλαύης εἰς τὸ Τύρναβον, τὸν τίτλον τοῦ Πατριάρχου τῆς Βουλγαρίας ἐπὶ τῷ σκοπῷ νὰ ἀπαλλάξῃ τὴν βουλγαρικὴν Ἐκκλησίαν ἀπὸ τὴν ἐπιρροὴν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ νὰ τὴν προσεγγίσῃ εἰς τὴν Ρώμην.

904—924. Ἡ Θεσσαλονίκη κατακτᾷται καὶ καταλαμβάνεται ὑπὸ τῶν Ἀράβων.

927. Ὁ Τσάρος Βούλγαρος Πέτρος διάδοχος τοῦ Συμεὼν εἶναι ἀνίκανος νὰ διατηρήσῃ τὸ Κράτος τοῦ πατρός του. Ἡ Βλαχία, ἡ Τρανσαλβανία, ἡ Σερβία ἀποτινάσσουσιν τὸν Βουλγαρικὸν ζυγόν. Ὁ αυτοκράτωρ Νικηφόρος Φωκᾶς, ὅστις κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο εἶχεν ἐπανακτῆσαι τὰς ἐν τῇ Ἀσίᾳ κτήσεις καταπολεμῶν τοὺς Σελτσουκίδας, Σαρακηνοὺς καὶ Ἀράβας, ἐπανακτᾷ τὴν Θεσσαλίαν καὶ τὴν Μακεδονίαν, ἐνῷ ἡ Ἠπειρὸς ἀποκαθίσταται Κράτος ἀνεξάρτητον. Ἐπὶ πλέον οἱ Ρῶσσοι συμμαχήσαντες μετὰ τοῦ αυτοκράτορος Νικηφόρου ἐπιτρέχουν τὴν Βουλγαρίαν. Ὁ Τσάρος Πέτρος ἐγκαταλείπει ὅλον τὸ ἔδαφος ἐκτὸς τῆς ἀρχαίας Μυσίας ὡς καὶ τὸ ἀνε-

ξάρτητον βουλγαρικὸν Πατριαρχεῖον. Ἰδρυσίς ἐν Σιλιστρία μιᾶς αὐτονόμου βουλγαρικῆς Ἀρχιεπισκοπῆς ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.

961. Ὁ Μοναχὸς Ἀθανάσιος ἰδρύει τὸ πρῶτον Ἑλληνικὸν Μοναστήριον τοῦ Ὄρους Ἄθω καὶ τὸ πρῶτον Ἑλληνικὸν Γυμνάσιον συνδεμένον μετὰ τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἀγίας Λαύρας.

963. Ὁ Βούλγαρος Σχίχμαν ἐπαναστατεῖ ἐν Τυρνάβφ κατὰ τοῦ Τσάρου Πέτρου, ὅστις τῷ ἐκχωρεῖ τὴν δυτικὴν Βουλγαρίαν. Ὁ Σχίχμαν ἐπέδραμεν εἰς τὴν Μακεδονίαν καὶ ἀφοῦ προσήρτησε τὴν Παλαιὰν Σερβίαν λαμβάνει τὸν τίτλον τοῦ Τσάρου τῶν Μακεδόνων καὶ Ἀλβανῶν. Ὁ Πέτρος συνενοῦται κατὰ τῶν Βυζαντινῶν μετὰ τῶν Ρώσων, οἵτινες τῷ στέλλουν τὸν στρατηγὸν Βιατοσλάφ μετὰ πολυαριθμοῦ στρατοῦ εἰς βοήθειαν.

970—975. Ὁ Ἰωάννης Γομικτοῆς ἀρχιστράτηγος καὶ ἐπίτροπος τοῦ αὐτοκράτορος Νικηφόρου νικᾷ εἰς τρεῖς ἐνδόξους μάχας τὸν Σχίχμαν, τὸν Πέτρον καὶ τὸν Βιατοσλάφ. Ἐπανακτᾷ τὴν Μακεδονίαν, ἐκδιώκει τοὺς Ρώσους πρὸς τὸν Δούναβιν καὶ διακηρύττει τὴν Βουλγαρίαν ἐπαρχίαν Βυζαντινὴν.

995. Κατὰ τὴν ἐνγληκιστὴν τοῦ αὐτοκράτορος Βασιλείου τοῦ Β' ὁστις βραδύτερον μετονομάσθη **Βουλγαροκτόνος**, ὁ Βούλγαρος Σαμουήλ ἐπαναστατεῖ τοὺς συμπατριώτας του. Ἀναγκάζει τὰς αὐτοκρατορικὰς φρουρὰς νὰ μάχωνται ἐν ὑποχωρήσει, ῥίπτεται ἐπὶ τῆς Μακεδονίας, ἐπανακτᾷ τὴν Θεσσαλονίκην καὶ κατακτᾷ τὴν Θεσσαλίαν αὐτήν. Ἀναδεικνύει τὴν Ἀχρίδα πρωτεύουσάν του καὶ τὴν ἐπισκοπὴν τῆς πόλεως ταύτης **Βουλγαρικὸν Πατριαρχεῖον**.

998. Ὁ ἀντιβασιλεὺς Νικηφόρος Οὐρανὸς προσβάλλει τὸν Σαμουήλ καθ' ἣν σιγμὴν προπαρασκευάζεν ἐπιδρομὴν κατὰ τῆς Ἀντικῆς Ἑλλάδος. Οἱ Βούλγαροι νικῶνται κατὰ κράτος ἐπὶ τοῦ Σπερχεῖου καὶ ἡ Θεσσαλία προσκολλᾶται εἰς τὴν αὐτοκρατορίαν.

1001. Ὁ Νικηφόρος ἀποσπᾷ ἀπὸ τὸν Σαμουήλ τὰς πόλεις Θεσσαλονίκην, Βέροϊαν καὶ Σέρβια.

1002. Κατάληψις τῶν Βοδεῶν, τῶν Σκοπείων καὶ τοῦ Βιδυνίου ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος Βασιλείου τοῦ Βουλγαροκτόνου. Τετραπλῇ προδοσίᾳ τοῦ Βουλγάρου Δράξαν.

1003—1018. Ἡ Βουλγαρία ἐκχωρεῖται εἰς τὸν ἔγγονον τοῦ Σχίχμαν ὡς ὑποτελὴς τῆς Αὐτοκρατορίας. Ἀλλ' ὁ Σαμουήλ καὶ οἱ διάδοχοί του παρατείνουν τὴν ἀντίστασιν των κατὰ τῶν αὐτοκρατόρων Νικηφόρου καὶ Βασιλείου ἐν

Ἀχρίδι μέχρι τοῦ 1018.

1018. Μετὰ τὴν κατάληψιν τῆς Ἀχρίδος τὸ Βουλγαρικὸν Πατριαρχεῖον καταργεῖται καὶ τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον τὸ ὑποβιβάζει εἰς Ἀρχιεπισκοπὴν Ἀχρίδος ἔχουσιν δικαιοδοσίαν ἐκκλησιαστικὴν ἐπὶ τῆς Βουλγαρίας, Σερβίας, Ἀλβανίας, ἀλλὰ προΐσταιται Ἑλλήν Ἐξαρχος τοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως.

1019. Ἡ Βουλγαρικὴ ἀπόπειρα πρὸς ἀποτίναξιν τῆς Βυζαντινῆς κυριαρχίας κατὰστέλλεται. Ἡ Βουλγαρία ἀποκαθίσταται ἐκ νέου ἐπαρχία τῆς αὐτοκρατορίας καὶ ἐν τῇ καταστάσει ταύτῃ μένει ἐπὶ ἑκατὸν ἐξήκοντα ἐπὶ ἔτη, μέχρι τοῦ 1186.

1065. Ἐπιδρομὴ τῶν Πατινακ, λαοῦ κατοικοῦντος μέχρι τότε ἐπὶ τῶν ὄχθων τοῦ Δνίστερ καὶ τοῦ Δόν. Κατανικῶνται καὶ τὰ λείψανά των ἐγκαθίστανται εἰς τὸ διαμέρισμα Καροφέρια.

1185. Οἱ Νορμανδοὶ κατακτοῦν τὴν Θεσσαλονίκην.

1186. Ἐξέγερσις τῶν Βουλγάρων ὑπὸ τοὺς Βλάχους τυχοδιώκτας Ἰωάννην καὶ Πέτρον Ἀσάν.

1186—1260. Μέγα Βλαχικὸν Κράτος, τὸ ὁποῖον ἡ μυθοπλαστία ὑποθέτει ἐκτεινόμενον μεταξὺ τῶν Βαλκανίων καὶ τοῦ Πίνδου. Ἀπὸ τοῦ 1230—1260 ὁ αὐτοκράτωρ Ἰωάννης Ἀσάν Β' κυβερνᾷ τὸ κράτος τοῦτο, ἀλλὰ μετὰ τὸν θάνατόν του διαλύεται ἀμέσως καὶ αὐτοματῶς.

1204. Ἰδρυσίς τοῦ Φραγκικοῦ βασιλείου τῆς Θεσσαλονίκης ὑπὸ τοῦ Βονιφάτιου Μομφεράτου περιλαμβάνοντος Θεσσαλίαν καὶ τὴν μεσημβρινὴν Μακεδονίαν.

1214. Ὁ Ἀγγελος Κομνηνὸς, Δεσπότης τῆς Ἡπείρου κατακτᾷ τὴν Μακεδονίαν καὶ τὴν Ἀχρίδα.

1218. Ὁ Σάββας Νεματις βασιλεὺς τῶν Σέρβων κυριεύει τὴν βόρειον Μακεδονίαν ἢ Παλαιὰν Σερβίαν, καὶ ἰδρύει τὴν αὐτόνομον σερβικὴν ἐπισκοπὴν τοῦ Ἰπέκ. Οὕτως ἡ Σερβικὴ Ἐκκλησία χωρίζεται ἀπὸ τὴν Ἀρχιεπισκοπὴν τῆς Ἀχρίδος καὶ τὸ Ἰπέκ καθίσταται ἡ αὐτόνομος Σερβικὴ Ἐκκλησία. Τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον δὲν ἀντετάχθη, ἀλλὰ καὶ δὲν ἀνεγνώρισε τὸν τίτλον τοῦ **Σερβικοῦ Πατριαρχείου**, ὁ ὁποῖος ἀπεδόθη βραδύτερον εἰς τὴν ἀρχιεπισκοπὴν τοῦ Ἰπέκ ὑπὸ τῶν Σέρβων βασιλέων χωρὶς νὰ συμβουλευθῶν τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην. Εἶναι ἡ ἐποχὴ τῆς Λατινικῆς κυριαρχίας πρὸς τὴν ὁποίαν οἱ Ἕλληνες ἀντιτάσσον τὰς Αὐτοκρατορίας τῆς Νικαίας καὶ τῆς Τραπεζούντος.

1222. Ὁ Δεσπότης τῆς Ἡπείρου Ἀγγελος Κομνηνὸς κατακτᾷ τὴν Θεσσαλονίκην ἀπὸ τοὺς Νορμανδοὺς καὶ ἰδρύει τὴν **Αὐτοκρατορίαν τῆς Θεσ-**

σαλονίκης περιλαμβάνουσιν τὴν Ἡπείρον, τὴν Ἀλβανίαν, τὴν Θεσσαλίαν καὶ τὴν Μακεδονίαν. Τὰ Σκόπεια καὶ ἡ Πριστίνα μένουσιν ὑπὸ τοὺς Σέρβους.

1231. Ἰωάννης Ἀσάν ὁ Β' καταλαμβάνει διαμερίσματά τινα τῆς βορείου Μακεδονίας, ἀλλὰ κατὰ τὸ 1233 ἀπωθεῖται ὑπὸ τοῦ Ἀγγέλου Κομνηνοῦ ἐν Βουλγαρίᾳ.

(Ὁ Ἰωάννης Ἀσάν αὐτὸς εἶναι ὁ δεῦτερος φανταστικὸς αὐτοκράτωρ Ρωμοῦντος τῆς μεγάλης Βλαχίας. Ἐν τούτοις οἱ Βούλγαροι τὸν ρεκλαμάρουν ὡς Ἰωάννην Ἀρσένην καὶ ἐθνικὸν των ἥρωα.)

1243. Ἐπιδρομὴ τῶν Κουμάνων καὶ Ογούσων κατελθόντων τῶν στενωπῶν τῆς Κασπίας θαλάσσης. Μετὰ πολλῶν ἐτῶν πεισματώδεις μάχας τὰ λείψανά των ἐγκαθίστανται εἰς τὰ πέριξ τῆς Ἀχρίδος.

1258. Πόλεμος μεταξὺ τῶν αὐτοκρατοριῶν Θεσσαλονίκης καὶ Νικαίας, ἥτοι μεταξὺ Ἡπειρωτῶν καὶ Βυζαντινῶν.

1282. Οἱ Σέρβοι ὑπὸ τὸν βασιλέα των Οὐρόσην τὸν Β' εἰσβάλλουν ἐκ συμφώνου μετὰ τῶν Βυζαντινῶν εἰς τὴν Μακεδονίαν, κατακτοῦν τὰς Σέρρας, ἀλλ' ἀπωθοῦνται πρὸ τῆς Θεσσαλονίκης. Ὁ Οὐρόσης λαμβάνει σύζυγον τὴν θυγατέρα τοῦ Βυζαντινοῦ Αὐτοκράτορος Ἀνδρονίκου τοῦ Παλαιολόγου, ἀλλ' ἐξαναγκάζεται ὑπὸ τῶν Ἡπειρωτῶν νὰ ἀποδώσῃ τὰς κατακτηθείσας ἐν Μακεδονίᾳ πόλεις. Εἶτα οἱ Σέρβοι πολεμοῦν κατὰ τῶν Βουλγάρων, οἱ ὁποῖοι ἐπὶ τέλους ἀποδέχονται τὴν Σερβικὴν κυριαρχίαν.

1331. Πρώτη ἀποβίβασις τῶν Τούρκων **πλησίων** τῆς Θεσσαλονίκης. Οἱ Ἡπειρώται ματαίως ἐπικαλοῦνται τὸν Βυζαντινῶν τὴν βοήθειαν.

1343. Δευτέρα ἐπιδρομὴ τῶν Τούρκων. Τὸ Βυζάντιον δὲν ὑπόσχεται τὴν συνδρομὴν του εἰμὴ ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς ὑποταγῆς τῆς Θεσσαλονίκης εἰς τὸ Βυζαντινὸν Κράτος. Οἱ Τούρκοι πολιορκοῦν τὴν Θεσσαλονίκην.

1346. Ὁ Σέρβος Βασιλεὺς Στέφανος Δούσαν, κύριος τῆς Βουλγαρίας καὶ τῆς βορείου Ἀλβανίας κυριεύει τὴν κεντρικὴν καὶ ἀνατολικὴν Μακεδονίαν. Ἀναδεικνύει τὰ Σκόπεια πρωτεύουσάν του καὶ ἀναγορεύεται Αὐτοκράτωρ τῶν Σέρβων, Ἑλλήνων, Βουλγάρων καὶ Ἀλβανῶν.

1351. Ἡ Θεσσαλονίκη ἀναγνωρίζει τὴν κυριαρχίαν τοῦ Βυζαντίου καὶ τότε ὁ αὐτοκράτωρ Κατακουζηνὸς τῇ πέμψει βοήθειαν κατὰ τῶν Τούρκων.

1352. Τρίτη ἐκστρατεία τῶν Τούρκων, οἵτινες ἐκδιώκουν τοὺς Σέρβους ἐκ τῆς Μακεδονίας καὶ νικοῦν τὰ Βυζαντινὰ στρατεύματα.

1370. Ἡ Μακεδονία, πλην τῆς Θεσ-

σαλονίκης, καθίσταται Τουρκικὸν Σουλτανάτον.

1422. Ὁ αὐτοκράτωρ Μανουὴλ ἐκχωρεῖ τὴν Θεσσαλονίκην εἰς τοὺς Βενετούς διὰ τὰ κερδίσαι τὴν ὑποστήριξιν τῶν κατὰ τῶν Τούρκων.

1430. Ὁ Σουλτάνος Μουράτ ὁ Β' κατακτᾷ τὴν Θεσσαλονίκην.

Γ'.

Ἡ Μακεδονία ὑπὸ τὴν Τουρκικὴν κυριαρχίαν.

1370—1899.

1455. Διὰ φερμανίου Σουλτανικοῦ ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα ἀναγνωρίζεται ἐπίσημος, πλαγίως τῆς Τουρκικῆς διὰ τὴν Θράκην καὶ Μακεδονίαν, εἰς τρόπον ὥστε εἰς ὅλα τὰ Βιλαέτια τῶν δύο τούτων χωρῶν αἱ διαταγαὶ καὶ διατάξεις τῶν Ὀθωμανικῶν ἀρχῶν δημοσιεύονται εἰς τὰς δύο γλώσσας.

1459. Μετὰ τὴν κατάκτησιν τῆς Σερβίας τὸ Σερβικὸν Πατριαρχεῖον τοῦ Ἰπέκ χάνει τὴν αὐτονομίαν του καὶ ὑπάγεται ὑπὸ τὴν ἐπισκοπὴν Ἀχρίδος.

1525. Ὁ Σουλεϊμάν ὁ Β' ἐγκαθιδρύει ἐν Θεσσαλίᾳ καὶ Μακεδονίᾳ 15 χριστιανικὰ καπετανάτα διὰ τὰ προστατεύουν τὰς ἐπαρχίας ταύτας κατὰ τῶν ἐπιδρομῶν τῶν Ἀλβανῶν ληστῶν. Ἐκαστον καπετανάτον ἀποτελεῖται ἐξ ἑκατὸν ἀρματωλῶν ἀσυνόχτων ἀπὸ παντός πόρου καὶ ἀγγρασίας. Οἱ ἀρματωλοὶ ῥύπτιον μὲτὰ τὸν ὅπληρχον, τοῦ ὁποῖου τὸ ἀξίωμα ἀποκαθίσταται κληρονομικὸν εἰς τινὰς οἰκογενείας.

1557. Ὁ Μέγας Βεζύρης Μεχμέτ Σοκόλοβιτς εὐνοούμενος τοῦ Σουλεϊμάν τοῦ Β' καὶ σερβικῆς καταγωγῆς ἀποδίδει τὴν αὐτονομίαν εἰς τὴν ἐπισκοπὴν τοῦ Ἰπέκ, ὁ δὲ ἀδελφός του Μακάριος ἐκλέγεται Μητροπολίτης.

1557. Σύνοδος συγκληθεῖσα ἐν Κωνσταντινουπόλει ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου Μητροφάνους τοῦ Γ' καθώρισε τὰ δικαιώματα τῶν Ἐπισκοπῶν Ἀχρίδος καὶ Ἰπέκ, ὡς ἐξῆς. Ἡ Ἀχρίς δὲν εἶνε πλέον Βουλγαρικὴ ἐθνικὴ Ἐπισκοπὴ, ὡς καὶ τὸ Ἰπέκ ἐθνικὴ Σερβικὴ. Ἐν τῇ δικαιοδοσίᾳ τῆς Ἀχρίδος ὑπάρχουν ὄντως διαμερίσματα πληθυσμοῦ ἑλληνικοῦ, ἀλβανικοῦ καὶ βουλγαρικοῦ, καὶ εἰς τὸ Ἰπέκ πληθυσμοὶ ἑλληνικοί, ἀλβανικοὶ καὶ σερβικοί. Αἱ δύο ἐπισκοπαὶ θὰ ἔχουν διοίκησιν ἀνεξάρτητον, ἀλλ' εἰς τὰς δογματικὰς καὶ πνευματικὰς ὑποθέσεις θὰ ὑπάγῃνται ὑπὸ τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον. Οἱ Ἀρχιεπίσκοποι τῶν δύο τούτων ἐδρῶν θὰ ἐκλέγῃνται ὑπὸ τῶν ἐκλογέων τῶν, καὶ θὰ φέρουν τὸν τίτλον τοῦ Μητροπολίτου, ἀλλ' οὐδέποτε τὸν τοῦ Πατριάρχου.

1745—1750. Ἰδρύσας Ἑλληνικῶν Γυμνασίων ἐν Κοζάνῃ, Σιατίστῃ καὶ ἐν Ἀγίῳ Ὄρει ὑπὸ Εὐγενίου τοῦ Βουλγάρως.

1767. Αὐτοκρατορικὸν Φερμάνιον καταργεῖ τὴν αὐτόνομον διοίκησιν τῶν ἀρχιεπισκοπῶν Ἀχρίδος καὶ Ἰπέκ καὶ τὰς ὑποτάσσει ἐξ ὁλοκλήρου εἰς τὸ Πατριαρχεῖον Κωνσταντινουπόλεως. Διὰ τοῦ φερμανίου τούτου ὁ Σουλτάνος ἔδωκε τέρμα εἰς τὰς ἀτελευτήτους διαμάχας τῶν προϊσταμένων τῶν ἐπισκοπῶν τούτων.

1797. Ἐν Βιέννῃ καὶ Τεργέστη τὰ μέλη μιᾶς Ἑλληνικῆς Φιλολογικῆς Ἑταιρίας, ἰδρυθείσης ὑπὸ Ρήγα τοῦ Φεραίου συλλαμβάνονται ἐπὶ προδοσίᾳ κατὰ τῆς Τουρκίας. Τὰ πλεῖστα τῶν μελῶν ἦσαν Μακεδόνες.

1798. Τὴν 28 Ἀπριλίου 8 αἰχμάλωτοι παραδίδονται εἰς τὰς Τουρκικὰς ἀρχὰς ὑπὸ τῆς Αὐστριακῆς Ἀστυνομίας. Τὴν νύκτα τῆς 11 πρὸς τὴν 12 ἀπηγχονίζονται ἄνευ δίκης ἐν Βελιγραδίῳ. Ἡ εἶδησις τοῦ γεγονότος τούτου προκάλεσεν ἐξέγερσιν ἐν Μακεδονίᾳ καὶ Ἑλλάδι.

1805—1808. Ὁ Νικοτσάρας καὶ μετὰ ἐν ἔτος ὁ Παπαθύμιος Βλαχάβας διασχίζουσιν θριαμβευτικῶς τὴν Μακεδονίαν διὰ τῆς Κασσάνδρας, τοῦ Σιρυνῶνος, τῶν Βιτωλίων σκοποῦντες τὰ ἐνωθῆναι μετὰ τοὺς ὑπὸ τὸν Καραγεώργην Σέρβους.

1808. Ὁ Ἀλῆ Πασᾶς Τεπενλελῆς ἀπὸ τοῦ 1790 ἐξηνάγκασε διὰ τῆς βίας τοὺς Ἀλβανοὺς νὰ ἀσπασθῶν τὸν Ἰσλαμισμόν, θέλων δὲ τὰ καταστρέψῃ τὰ Χριστιανικὰ καπετανάτα τῆς Θεσσαλίας καὶ τῆς Μακεδονίας διωργάνωσε πόλεμον ἐξοντώσεως κατὰ τῶν ἀρματωλῶν. Ὁλος ὁ Ἑλληνικὸς καὶ Κουτσοβλαχικὸς πληθυσμὸς ὑποστηρίζουν τοὺς ἀρματωλοὺς, εἰς τρόπον ὥστε ἡ πάλῃ διήρκεσεν ἐπὶ δεκαπέντε ἔτη μέχρι τῆς ὥρας καθ' ἣν ἐκρήγνυται ἡ Ἑλληνικὴ ἐπανάστασις.

1821—1822 Πρώτη γενικὴ ἐξέγερσις τῶν Μακεδόνων. Οἱ ὁπλαρχηγοὶ Γεώργιος Ὀλύμπιος καὶ Φαρμάκης, μετὰ τὴν ὑποχώρησιν τοῦ Ὑψηλάντου, λαμβάνουν τὴν διοίκησιν τῆς ἐκστρατείας εἰς τὰς Παραδουναβείους Ἡγεμονίας. — Ὑπεράσπισις ἡρωικὴ τοῦ Μοναστηρίου τοῦ Σέκκου. — Ἐν τῇ Χαλκιδικῇ οἱ ἀρχηγοὶ Ἐμμανουὴλ Παππᾶς καὶ Καψῆς διευθύνουν τὴν ἀντίστασιν κατὰ τοῦ Ἰσούφ Μπέν. — Μάχαι πεισματώδεις κατὰ τῶν Πασάδων Μπαϊράμ καὶ Ἀβδουλ Ἀμπούδ. — Ἐπανάστασις εἰς τὰ Μεσημβρινοδυτικὰ ὑπὸ τὸν Ζαφειράκη, Γκάτσον καὶ Καρατάσσον. — Ἐκπόρθησις τῆς Νιανύσης ὑπὸ τὸν Ἀβδουλ Ἀμπούδ τὴν 18 Αὐγούστου 1822. — Σφαγὴ 6,000 ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν.

1854. Δευτέρα ἐπανάστασις τῶν Μακεδόνων.

1857. Ἐγκατάστασις Καθολικῶν ἀ-

ποστολῶν τῶν Λαζαριστῶν ἐν Θεσσαλονίκῃ καὶ Βιτωλίῳ.

1861. 9 Ἰουνίου. Ἐγκαθίδρυσις ἐν Θεσσαλονίκῃ τοῦ Ἰωσήφ Σεκόλκις ὡς Ἐπισκόπου τῆς Ὀνιτικῆς βουλγαρικῆς Ἐκκλησίας. — Τὴν 18 Ἰουνίου ἐξαφανίζεται ὁ Σεκόλκις.

1870. 10 Μαρτίου. Δημοσίευσις τοῦ Φερμανίου δι' οὗ ἰδρύεται ἡ Βουλγαρικὴ ἐξαρχία.

1872. 10 Ἀπριλίου. Ἐγκατάστασις τοῦ πρώτου Βουλγάρου Ἐξάρχου εἰς τὸ Ὀρτάκιοι τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

1872. Οἱ Πατριάρχαι καὶ ὁλος ὁ Ἀρχιερατικὸς Ἑλληνικὸς κόσμος εἰς τὴν θρασείαν τῶν Βουλγάρων πρᾶξιν ἐκτοξεύουν τὸ Σχίσμα κατὰ τοῦ Σλαβικοῦ κόσμου ἐν Γενικῇ Συνόδῳ ἐν Κωνσταντινουπόλει.

1878. Διὰ τῆς Συνθήκης τοῦ Ἀγίου Στεφάνου ἡ Ρωσσία παραχωρεῖ τὰ 3(4) τῆς Μακεδονίας εἰς τὴν νέαν Βουλγαρικὴν Ἡγεμονίαν. — Τρίτη ἐπανάστασις τῶν Μακεδόνων διαμαρτυρηθέντων κατὰ τῆς Συνθήκης ταύτης.

1878. Ἡ περιβόητος διακήρυξις τῆς Ἀγγλίας τῆς 1 Ἀπριλίου δι' ἧς χαρακτηρίζεται ἡ Μακεδονία καὶ Θράκη ὡς ἐπαρχίαι Ἑλληνικαί.

1890 Ἐγκαθίδρυσις Βουλγάρων Ἐπισκόπων ἐν Μακεδονίᾳ, Ἀχρίδι καὶ Σκοπέιῳ.

1896. Διενέξεις Ἑλληνοσερβικαὶ Ἐκκλησιαστικαὶ διὰ τὰ Σκόπεια.

1900—1905. Σερβικαί, Βουλγαρικαὶ καὶ Ἑλληνικαὶ συμμορίαι συγκρούονται ἀμειλίκτως ἐν Μακεδονίᾳ.

1905—1908. Ρῆξις τῆς Ἑλλάδος καὶ Ρουμανίας πρὸς ἀναγνώρισιν Ρωμουνικῶν κοινοτήτων καὶ Ρουμανικῆς Ἐκκλησίας ἐν Μακεδονίᾳ, τὴν ὁποίαν παρεχόρει ἡ ἐν Ἀμπατζίᾳ συνέντευξις τοῦ Βασιλέως Γεωργίου ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.

1912. Νέα καὶ ἄγνωστος θέσις τῆς Μακεδονίας διὰ τοῦ Βαλκανικοῦ πολέμου κατὰ τῆς Τουρκίας.

ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΑΙΔΙΑΤΡΟΣ

Σπουδᾶσας ἐν Βιέννῃ καὶ Βερολίῳ.
Διατελέσας ἐπὶ δετίαν διευθύνων ἱατρὸς τοῦ
Δημοτικοῦ Βρεφοκομείου.

ΔΕΧΕΤΑΙ ΚΑΘ' ΕΚΑΣΤΗΝ

7—8 π. μ. 3—4 μ. μ. πλὴν τῆς Κυριακῆς

Παραγγελλίαι διὰ τὰς κατ' οἶκον ἐπισκέψεις δέον νὰ γίνωνται ἐν τῇ οἰκίᾳ του ὁδὸς Κολοκοτρώνη 19 (Πλατεία Ὀλγας) καὶ παρὰ τοῖς Φαρμακείοις κ. κ. Κανελλοπούλου, Παπασταθοπούλου, Γκολφινόπουλου, Διαμαντοπούλου, Γερακᾶρη, Δαδιώτου καὶ Παπαϊωάννου.

ΑΝΤΙΘΕΣΙΣ ΛΑΩΝ ΚΑΙ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΝ

— Η ΠΑΥΣΙΣ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ ΘΑ ΕΙΝΑΙ ΑΡΧΗ ΠΟΛΕΜΟΥ —

Οι θρίαμβοι των συμμαχικών στρατών ἐφ' ὅλης τῆς χερσονήσου τοῦ Αἴμου διήγειραν συμπαθείας μὲν παρὰ ταῖς Κυβερνήσεσιν, ἐνθουσιασμόν δὲ ἀπροκάλυπτον παρὰ τοῖς Λαοῖς. Ἀλλ' εἰς τὰς συνελεύσεις τῶν πολεμικῶν γεγονότων οὗτοι εὐρίσκονται ἐν πλήρει ἀντιθέσει πρὸς τὰς Κυβερνήσεις τῶν. Αἱ Κυβερνήσεις εἰς τὸ ἀνέλπιστον θέαμα τοῦ θριάμβου τῶν Βαλκανικῶν δυνάμεων, τῆς ἀνδρείας τοῦ στρατοῦ τῶν, τῆς στρατηγικῆς τῶν στρατηγῶν τῶν, τῆς ἀναπτυχθείσης ἐθνικῆς τῶν συνειδήσεως, τῆς λατρείας τῶν πρὸς τὴν Ἐλευθερίαν καὶ τῆς ἀσβέστου τάσεώς τῶν πρὸς τὴν πρόοδον καὶ τὸν πολιτισμὸν δὲν ἠδύναντο παρὰ νὰ λησμονήσωσι τὴν ἐκ παραδόσεως πολιτικὴν τῶν τῆς διατηρήσεως τοῦ καθεστώτος καὶ νὰ σκεφθοῦν μέχρι ποίου σημείου πρέπει νὰ προβοῦν εἰς τὴν τροποποίησιν τῆς πολιτικῆς τῶν.

Οἱ Λαοί, οἱ ὅποιοι εἶναι ἐκτὸς τῆς διπλωματίας καὶ ὁδηγοῦνται μόνον ὑπὸ τῶν παλμῶν τῆς καρδίας, θέτουν πρὸ αὐτῶν ἄλλως τὸ ζήτημα. Δὲν ζητοῦν τροποποίησιν τῆς πολιτικῆς. Δὲν ζητοῦν συγκαταλλαγὴν μετὰ τῆς πολιτικῆς τοῦ status quo καὶ τῶν νέων ιδεῶν. Ζητοῦν *νέτα σκέτα* τὴν πλήρη ἐκδίωξιν τῶν Τούρκων ἐκ τῆς Εὐρώπης καὶ τὴν ἀπόδοσιν τῶν Εὐρωπαϊκῶν Τουρκικῶν ἐπαρχιῶν μὴδὲ τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐξαιρουμένης, εἰς τοὺς Βαλκανικοὺς Λαούς.

Ἰδοὺ ποῦ ἄγουν τὰς Κυβερνήσεις αἱ συμπάθειαι καὶ ποῦ ὠθοῦν τοὺς λαοὺς οἱ ἐνθουσιασμοί.

Ἡ ἱκανοποίησις τῶν Βαλκανίων, ἐν τινὶ μέτρῳ καὶ τῆς Τουρκίας, ἡ πλήρης ἀποπομπὴ τῶν Τούρκων εἰς τὴν Ἀσίαν.

Τίνες θὰ ὑπερισχύουν; Τὸ πνεῦμα τῶν Λαῶν ἢ ἡ τέχνη τῶν Κυβερνήσεων;

Ὁ Βαλκανικὸς πόλεμος καὶ ἡ Βαλκανικὴ συμφωνία ἀπλοποίησαν τὸ ζήτημα. Ὁ ἐκκαθαρισμὸς τῆς χερσονήσου, τὸν ὅποιον ἀπὸ πέντε αἰῶνων ἐπεδίωκον αἱ Κυβερνήσεις καὶ ἡ διπλωματία διὰ πολέμων καταστρεπτικῶν καὶ διὰ βραδουργίας ἀναχθείσης εἰς τελεῖαν ἐπιστήμην, ἐπετεύχθη ἐντὸς μηνὸς ὑπὸ τῶν Λαῶν τῆς Ἑλληνικῆς χερσονήσου. Ἀλλ' αἱ

Κυβερνήσεις καὶ ἡ διπλωματία φαίνονται ἀκόμη ἀκαμπτοί. Αἱ παλαιαὶ ιδέαι, αἱ παραδόσεις, τὰς συγκατατοῦν. Δέχονται τὸν νόμον τῆς ῥήξεως. Ἀλλὰ κρατοῦν καὶ τὸν νόμον τῆς συνεχείας.

Παρατηρήσατε τὴν Ἰταλίαν, τὴν φιλελευθέραν, τὴν πλήρῃ ἐκφρασιν καὶ τὸ τέκνον τοῦ νόμου τῶν Ἐθνικοτήτων. Μεταβαίνει εἰς Βερολίνον. Τί σκεπτομένη; Τὴν ὑποστήριξιν τοῦ δόγματος τῶν Ἐθνικοτήτων, ἢ τὴν κατὰ τὸ ἐνδὸν συντήρησιν τῆς Τουρκίας; Μετὰ τὴν ἐκχώρησιν τῆς Τριπολίτιδος πιστεύομεν, ὅτι ἀνέλαβεν ὑποχρεώσεις τινὰς ἀπέναντι τῆς Τουρκίας. Ἰδοὺ ἕνας ἐχθρὸς τοῦ Βαλκανικοῦ ζητήματος.

Παρατηρήσατε τὴν Γερμανίαν. Τὰ οικονομικά τῆς συμφέροντα καὶ ἡ ἐπὶ τῆς Ἀσίας ἀσθενὴς ἀκόμη ἐπιρροή τῆς τὴν ἀναγκάζουν νὰ ὑπερμαχήσῃ τῆς Τουρκίας.

Ἡ Αὐστρία εἶναι πάντοτε ἡ αὐτή. Ἡ Αὐστρία τοῦ Μεττερνίχου, ἐκείνη ποὺ σκοπεύει δεξιὰ, διὰ νὰ ἐπιτύχῃ ἀριστερά.

Ἡ Ῥωσσία εἶναι ἡ ἀναλλοίωτος Ῥωσσία τοῦ Μ. Πέτρου. Εἶναι ἡ ἐξ ὑπαμοιβῆς ἐφαρμοσάσα τὴν ποικιλίαν τῶν διπλωματικῶν δογμάτων. Τὸ δόγμα τῆς Ὁρθοδοξίας. Τὸ δόγμα τῶν Ἑλληνοσλαύων. Τὸ δόγμα τῶν Σλαύων. Καὶ ἤδη τὸ δόγμα τῆς ἐνώσεως τῶν Βαλκανίων. Ἀλλὰ πάντοτε τὸ δόγμα τῆς καταλήψεως τῶν Στενῶν.

Ἡ Ἀγγλία εὐρίσκεται μετὰ δύο πυρῶν. Ὑπὸ τὸ πῦρ τοῦ Ἀγγλικοῦ λαοῦ καὶ τοῦ Ἀγγλικοῦ κλήρου ζητοῦνται τὴν πλήρη κατάλυσιν τῆς Τουρκίας καὶ ὑπὸ τὸ πῦρ τῆς ἐμμόνου ἀντιστάσεως, ὅπως μὴ ἡ Μεσόγειος καταστῇ λίμνη Ῥωσικῇ.

Μεταξὺ τῶν δύο ρευμάτων τῶν Λαῶν καὶ τῶν Κυβερνήσεων ὁ Βαλκανικὸς πόλεμος θὰ διαϊωνισθῇ ἔστω καὶ ὑπὸ ἄλλην μορφήν. Σήμερον θὰ λήξῃ βεβαίως, ἀλλ' ἡ λήξις τοῦ θὰ ἦναι ἡ ἀπαρχὴ ἄλλου πολέμου πλέον ἀμειλίχτου καὶ ἐπιμονωτέρου. Ἡ λεγομένη Βαλκανικὴ Ἐνωσις θὰ φέρῃ τὸ σπέρμα *τῆς αἰωνίας ῥήξεως*.

Ἐντὸς πεντήκοντα ἐτῶν ἡ ὁ τεμαχισμὸς τῆς Ῥωσσίας ἢ ὁ ἐκσλαβισμὸς τῆς Μεσογείου.

ΤΟ ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΝ ΜΑΡΤΥΡΕΙ ΚΑΙ ΚΑΤΗΓΟΡΕΙ

Τὸ Σαραντόπορον μαρτυρεῖ ἅμα καὶ κατηγορεῖ. Ἀναλύσατέ το εἰς τὴν οὐσίαν του, εἰς τὴν ἐσωτερικὴν του ἐννοίαν. Δὲν εἶναι μόνον τόπος ἐνδόξου μάχης. Δὲν θὰ ἦναι μόνον μνημεῖον τῆς ἐθνικῆς ἱστορίας. Θὰ ἦναι ἀκόμη καὶ μάρτυς καὶ κατήγορος.

Θὰ μαρτυρῇ αἰωνίως, ὅτι ὁ Ἕλληνας πίπτει κατὰ τὸν ποιητὴν τῆς *«Μαρίας Δόξας Πατρῆς»* Βερναρδάκη, ἀλλὰ δὲν κύπτει, πολὺ περισσότερον δὲν φεύγει.

Καὶ κατηγοροῦν τοὺς συκοφάντας, κατηγοροῦν τὸ σύστημα τοῦ παρελθόντος οἱ διακόσιοι νεκροὶ καὶ οἱ δισχίλιοι τραυματίαι τοῦ δεκαήμερου τοῦ πολέμου.

Οἱ ἀχρεοὶ! Διέσυραν τοὺς Ἕλληνας ὡς δειλοὺς, ὡς ἐκφύλους, ὡς ἀναξίους νὰ ἀποτελέσουν ἔθνος καὶ Κράτος διὰ νὰ ἀναδείξουν ἄλλους ὡς πρωτοστατοῦντας ἐν τῇ χερσονήσῳ τοῦ Αἴμου. Ἦτο τοιαύτῃ ἡ πολιτικὴ πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως. Ἡ πολυμήχανος διπλωματία μιᾶς Δυνάμεως δὲν εἶχεν ἀκόμη ἐξεύρει ἕνα *Modus vivendi* μετὰ τῶν διαμαχομένων ἐθνικοτήτων. Ἐξηκολούθει τὴν παλαιὰν τακτικὴν. Νὰ ἐξοντώσῃ τὴν Ἑλληνικὴν, νὰ καταστήσῃ κυρίαρχον τὴν Σλαυικὴν. Εἶχε πεποίθησιν εἰς τὸ πολιτικὸν σύστημα τῆς Ἑλλάδος, τὸ ὅποιον ἐφήρμοξε μετὰ τὸς πανοικίας, κρυφιοφίας καὶ δεξιότητος. Ἀλλ' ἡ Ἐπανάστασις τοῦ Γουδὶ τὴν ἐδίδαξεν, ὅτι ἂν παρέλυσεν τὸ Κράτος, δὲν παρέλυσεν τὸ ἔθνος.

Ἡ διπλωματία ἡ πονηρὰ ἠννόησεν ὅτι λακτίζει πρὸς κέντρα. ἠννόησεν, ὅτι πρὶν προφθάσῃ νὰ καταπονήσῃ τὸ θῦμα, θὰ ἀνέκυπτεν ἀπὸ τὰ βάθη τῆς τρυτονικῆς γὰρ ἄλλος κατακτητὴς φοβερώτερος.

Ὁ Ῥωσσοὺς Ἰσβόλσκυ καὶ ὁ Ῥωσσοὺς Τσαρίκωφ ἔστρεψαν πρῶμιναν. Ἐπρότειναν τὴν συμφιλίωσιν τῶν διαπληκτιζομένων καὶ τὴν διανομὴν τῶν ἐπιμάχων μερῶν. Εἶναι τὸ *Modus vivendi*.

Οἱ Ἕλληνες ἔμειναν ἐλεύθεροι.

Καὶ ἰδοὺ ὅτι ἐν Μακεδονίᾳ καὶ Ἡπείρῳ *πίπτουν* ἀλλὰ δὲν *κύπτουν* πολὺ περισσότερον δὲν φεύγουν.

Οἱ νεκροὶ τῶν ἀνδρείων κατηγοροῦν τοὺς συκοφάντας τῶν, ὅτι δὲν εἶναι συρφετός, ὅτι δὲν εἶναι ἄνευ αἰσθήματος καὶ τιμῆς.

Μήπως εἶναι ἄλλοι Ἕλληνες τοῦ Σαρανταπόρου καὶ ἄλλοι τοῦ Μενεξέ, τῆς Μελοῦνας καὶ τοῦ Δομοκοῦ; Μήπως ἄλλαι Ἑλληνίδες ἐγέννησαν τοὺς φυγάδας τῆς Λαρίσης καὶ ἄλλαι τοὺς ἥρωας τοῦ Σαρανταπόρου, τῶν Σερβίων, τῆς Κοζάνης; τῆς Γιαννιτσᾶς;

Ὅχι. Ἦσαν καὶ εἶναι αἱ αὐταὶ Ἑλληνίδες καὶ οἱ αὐτοὶ Ἕλληνες. Μόνον ἐπάλαιον ὑπὸ δύο συστήματα διάφορα. Διὰ τοῦτο ἐσυκοφντοῦντο τότε. Διὰ τοῦτο οἱ συκοφαντούμενοι γίνονται κατήγοροι σήμερον καὶ κατηγοροῦν ἐν ὀνόματι ὅλου τοῦ Ἑλληνισμοῦ.

Αὕτῃ εἶναι ἡ βαθύτερα ἐννοία τοῦ Σαρανταπόρου. Παραμερίσατε τὴν πολεμικὴν ἀξίαν. Ἰδέτε τὴν ἠθικὴν ἐννοίαν. Δὲν ἔπεσαν 200. Δὲν ἐτραυματίσθησαν δισχίλιοι. Ἐπεσαν καὶ κεῖνται μετ' αὐτῶν αἰμόφυρτοι οἱ ἐργάται τοῦ παρελθόντος. Ἰδοὺ τί μαρτυρεῖ καὶ τί *κατηγορεῖ* τὸ Σαραντάπορον ἀπὸ ἱστορικῆς ἀπόψεως!

Χ. Σ. ΧΑΡΩΝΗΣ
ΕΙΔΙΚΟΣ ΜΑΙΕΥΤΗΡ — ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΟΣ

Γυναικολογικαὶ ἐγχειρήσεις, μαιευτικαὶ ἐπεμβάσεις, θεραπεία ριζικὴ, ἀσφαλὴς, ταχέως.

145—ΟΔΟΣ ΚΑΝΑΚΑΡΗ—145

ΔΕΛΤΙΟΝ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

Κύριε Διευθυντά τῆς *«Κραυγῆς»*.

Μετὰ τοῦ παρόντος δελτίου σᾶς στέλλω (α)

δραχμὰς

φρ. χρ. δια νὰ ἐγγράψῃτε εἰς τὴν *«Κραυγὴν»* μίαν συνδρομὴν (β)

ἀρχομένην τὴν 1ην

19

Θὰ ἀποστέλληται δὲ τὸ φύλλον ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν:

Πρὸς τὸ Κυρ (γ)

Εἰς

Ἐν

τῇ

19

(Ὑπογραφή τοῦ παραγγέλλοντος)

(α) Γράψατε ἂν στέλλητε τὸ ἀντίτιμον διὰ ταχυδρομικῆς ἐπιταγῆς, ἢ ἂν τὸ ἐσωκλείητε ἐντὸς τοῦ Δελτίου εἰς χαρτονομίσματα ἢ ἄλλας ἀξίας.

(β) Γράψατε ἂν εἶνε ἐτήσιος ἢ ἐξαμηνίος, ἢ παραγγελιομένη συνδρομὴ.

(γ) Γράψατε εὐανάγνωστον καὶ ἀκριβῆ τὴν διεύθυνσιν. ὑπὸ τὴν ὁποίαν ἐπιθυμεῖτε νὰ στέλλωμεν τὸ φύλλον. Ἄν εἶνε διὰ τὸ ἐξωτερικόν, γράψατε αὐτὴν γαλλιστί.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ

Η ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΗΣ ΑΥΣΤΡΙΑΣ

—Οι Έλληνες ἄς τὴν μελετήσουν.

Λέγεται καὶ ἐπαναλαμβάνεται διὰ τηλεγραφικῶν εἰδήσεων, ὅτι ἡ Αὐστρία δὲν ἐμμένει πλέον εἰς τὴν πολιτικὴν τοῦ **Statu quo**, ἥτοι τῆς διατηρήσεως τῆς Τουρκίας. Αἱ νίκαι τῶν Βαλκανίων μετέστρεψαν τὴν Ἀνατολικὴν πολιτικὴν τῆς Αὐστρίας, τὴν ἐξηνάγκασαν νὰ παραδεχθῇ τὸν διαμελισμὸν τῆς Τουρκίας, νὰ παύσῃ ἔχουσα ἐδαφικὰς βλέψεις ἐν τῇ βαλκανικῇ καὶ μόνον τὰ Ἐμπορικὰ καὶ Βιομηχανικὰ τῆς συμφέροντα νὰ προστατεύσῃ.

Μία τοιαύτη ἐρμηνεία τῆς Αὐστριακῆς πολιτικῆς εἶναι πεπλανημένη.

Ὁ Καγκελάριος τῆς Αὐστρίας Μπέρτχολδ διεκίνησεν οὕτως, ὅτι ἡ Αὐστρία ἀκολουθεῖ τὴν ἀπὸ δεκαετηρίδων πολιτικὴν τῆς Εἰρήνης. Ἀναγκωρίζεται ὡς λήξασαν τὴν πολιτικὴν τοῦ **Statu quo**, τὴν νέαν κατάστασιν, ἣν ἐδημιούργησαν ἐθνοφυγόδοι στρατοὶ τῶν Βαλκανίων, καὶ μόνον, ὅτι ἡ Αὐστρία θὰ ὑπερασπισθῇ ἂν παραβλάπτονται, τὰ νόμιμα συμφέροντά της.

Ὁ πρωθυπουργὸς τῆς Αὐστρίας Στούρν ἐπανελάβε τὰς αὐτὰς δηλώσεις ἐπεξηγηματικώτερον. Ἐνεκλείσθη καὶ αὐτὸς εἰς διπλωματικὰς ἐκφράσεις, **τῶν ἐνδιαφερόντων συμφερόντων** μὲ ὅλην τὴν ἀναγνώρισιν τῆς ἀνάγκης, πρὸς ἐπαύξησιν ἐδαφικῆν τῶν Βαλκανίων, ἅνευ ἀξιώσεως ἐδαφικῆς ὑπὲρ τῆς Αὐστρίας.

Αἱ δηλώσεις αὗται τοῦ Αὐστριακοῦ Καγκελαρίου καὶ πρωθυπουργοῦ ὑπῆρξαν τὸ ἀντικείμενον ἐρηναίων σχολίων εἰς τὸν τύπον τῆς Ἰταλίας, Γερμανίας καὶ Ἀγγλίας.

Τι ἐννοεῖ ἡ Αὐστρία, δεχομένη τὴν τροποποίησιν τοῦ καθεστώτος, τὴν εἰρηλικὴν τῆς ἐκ παραδόσεως πολιτικῆν, ἀλλ' ἀποκρούουσα ἢ μὴ ἀνεχομένη τὴν προσβολὴν τῶν νομίμων συμφερόντων της; Ποῖα εἶναι αὐτὰ τὰ νόμιμα συμφέροντα; Εἰς ἐπίμετρον **μία προσωπικότης ὑψηλὴ** ἐν Αὐστρίᾳ ἦλθε νὰ ἐπεξηγήσῃ τὰς ὀλίγας γουφώδεις δηλώσεις τοῦ Μπέρτχολδ καὶ τοῦ Στούρν. Ἡ ἐπεξηγήσις τῆς ὑψηλῆς ταύτης **προσωπικότητος** εἶναι ταυτόσημος πρὸς τοὺς ἀνταποκριτὰς τοῦ Ἰταλικοῦ, τοῦ Γερμανικοῦ καὶ τοῦ Ἀγγλικοῦ τύπου. Ὅλοι αὐτοὶ τὴν ἀναλύουν, τὴν σχολιάζουν καὶ τὴν ἐρμηνεύουν ὡς ἐξῆς:

Ἡ Αὐστρία δὲν ἐπιζητεῖ ἐδαφικὴν ἐπέκτασιν, δέχεται τὴν τροποποίησιν τοῦ καθεστώτος ὑπὲρ τῶν Βαλκανίων. Ἀλλ' ἂν δέχεται τὴν μεταβολὴν τῆς **ἐδαφικῆς γεωγραφίας**, δὲν ἐπεται ἐκ τούτου ὅτι δέχεται καὶ τὴν **μεταβολὴν τῆς πολιτικῆς γεωγραφίας**. Αἱ Δυνάμεις ἔχουσιν ἐν τῇ Βαλκανικῇ ἰδίαν ζωὴν, ἰδίαν σφαῖραν **πολιτικῆς ἐπιρροῆς**. Ἡ δὲ Αὐστρία καθὼς καὶ αἱ ἄλλαι Δυνάμεις μετὰ τῆς Ρωμουνίας δὲν θὰ ἐπιτρέψουν νὰ ἐκμηδενισθῇ ἡ ἰδιαίτερα αὕτη σφαῖρα **χάριν μιᾶς καὶ μόνης Δυνάμεως**. Ἡ διατύπωσις αὕτη στρέφεται προδήλως κατὰ τῆς Ρωσίας, ἢ ὅποια ἐδημιούργησε τὴν Βαλκανικὴν Ὁμοσπονδίαν ἐπὶ σκοπῷ νὰ τεθῇ ἐπὶ κεφαλῆς αὐτῆς. Ἡ Αὐστρία εἶναι ἐπομένως εἰρηλικὴ καὶ δέχεται τὴν ἐδαφικὴν ἐπέκτασιν τῶν Βαλκανίων, ἀλλὰ δὲν θὰ ἀνεχθῇ τὴν πολιτικὴν ὑποτέλειαν τῶν Βαλκανίων ὑπὸ τὴν Ρωσίαν. Στοιχασμὸς σοφὸς ἀπευθυνόμενος πρὸς τὴν Ἑλλάδα, ἐνθα ἐπανεληφθῆσαν καὶ ἐξηρθησαν ἐκφράσεις τινὲς ἀποδοθεῖσαι εἰς τὸ στόμα τοῦ κ. Βενιζέλου περὶ γηραιῶν δε-

σποινῶν καὶ δεσποινίδων τῆς γεγηρακυίας Εὐρώπης! Εἶναι γνωστὸν, ὅτι ὅλοι οἱ Ρῶσοι Αὐτοκράτορες, διπλωμάται, συγγραφεῖς καὶ δημοσιογράφοι μεταχειρίζονται τὰς ἐκφράσεις ταύτας στερεοτύπως, προκειμένου νὰ χαρακτηρίσουν τὴν Εὐρώπην καὶ τὰ Εὐρωπαϊκὰ Κράτη, ὅπως τὸν Σουλτάνον τὸν ἀποκαλοῦν ἐπισήμως **ἀσθενῆ**. Ἡ γηραιὰ Εὐρώπη, αἱ γηραιαὶ δέσποιναι, πρὸς ἀντίθεσιν τῆς νεαρᾶς Ρωσικῆς φυλῆς. Ἡ γηραιὰ ἄρα Εὐρώπη καὶ αἱ γηραιαὶ δέσποιναι δὲν θὰ ἐπιτρέψουν εἰς τὴν νεαρὰν Ρωσίαν νὰ ἐκπλαθίσῃ τὸ Αἰγαῖον Πέλαγος καὶ τὴν Μακεδονίαν.

Ἡ δευτέρα ἐννοια ἡ ἀποδιδομένη εἰς τὰς πολιτικὰς δηλώσεις τῶν Αὐστριακῶν πολιτικῶν, ὅτι ἡ Αὐστρία ἀναγκωρίζεται τὴν **μεταβολὴν τοῦ καθεστώτος** καὶ μόνον θὰ ὑπερασπισθῇ τὰ νόμιμα συμφέροντά της εἶναι αὕτη.

Ἡ Σερβία δικαιοῦται νὰ ἐπεκταθῇ καὶ νὰ ἀποκτήσῃ μάλιστα λιμένα εἰς τὸν ὅρμον τοῦ Ἀγίου Ἰωάννου τῆς Μεδοῦνης ἐν Ἀδριατικῇ. Ἡ Ἑλλὰς δικαιοῦται νὰ ἀποκτήσῃ ἐδαφος, ὡς καὶ ἡ Βουλγαρία. Ἀλλ' ἡ κατάληψις τοῦ Νόβι-Παζάρ καὶ ἡ ὁδὸς πρὸς τὴν Θεσσαλονίκην πρέπει νὰ μείνουν ἐλεύθερα.

Ἐλεύθερα; Τι ἐννοεῖ ἡ Αὐστρία μὲ τοῦτο; Ἡ ὑψηλὴ προσωπικότης τῆς Αὐστρίας εἶνε σαφές. Ἡ Αὐστρία δὲν θέλει πρόσκτησιν ἐδάφους. Εἶχε τὸ Νόβι Παζάρ καὶ τὸ ἀπέδωκεν εἰς τὴν Τουρκίαν. Ἄν προσέβλεπε τὰ σημερινὰ γεγονότα βεβαίως δὲν θὰ τὸ ἀπέδιδεν εἰς τὴν Τουρκίαν, διὰ νὰ τὸ κατακτήσῃ σήμερον ἡ Σερβία ἢ τὸ Μαυροβούνιον διὰ τῆς Ρωσικῆς ῥαδιουργίας. Ἡ Αὐστρία θέλει ἀπρόσκοπτον τὸν δρόμον μέχρι Θεσσαλονίκης χάριν τῶν ζωτικῶν ἐμπορικῶν καὶ βιομηχανικῶν συμφερόντων της. Καὶ διὰ νὰ εἶναι ὁ δρόμος αὐτὸς ἐλεύθερος δὲν πρέπει οὐτε τὸ Νόβι-Παζάρ, οὔτε ἡ ὁδὸς τῆς Θεσσαλονίκης νὰ καταληφθῶν ὑπὸ Μαυροβουνίων ἢ τῆς Σερβίας, ἢ τῆς Βουλγαρίας.

Πρέπει νὰ μείνουν ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν τῆς Τουρκίας. Ἰδοὺ ποίαν ἐννοίαν ἐνέχουν αἱ δηλώσεις: τροποποίησις τοῦ status quo. Διατήρησις τοῦ **Statu quo**. Τροποποίησις τοῦ **Statu quo ἐδαφικῶς** ὑπὲρ τῶν Βαλκανίων. Διατήρησις τοῦ **Statu quo** ὡς πρὸς τὸ Νόβι-Παζάρ καὶ τὴν ὁδὸν πρὸς τὴν Θεσσαλονίκην ἀπὸ ἀπόψεως **ἐδαφικῆς γεωγραφίας**, διατήρησις τῶν ἰδιαίτερων ἐπιρροῶν ἐκάστης Δυνάμεως καὶ ἀποκλεισμός μονομεροῦς ἐπιρροῆς ὁποσοῦν διὰ τῆς λεγομένης **Βαλκανικῆς Ὁμοσπονδίας**.

Πᾶσα μεταβολὴ **πολιτικῆς γεωγραφίας** καὶ πᾶν ἐμπόδιον εἰς τὴν ἐλευθέραν ὁδὸν τῆς Θεσσαλονίκης θὰ εἶναι casus belli διὰ τὴν Ρωμουνίαν, Αὐστρίαν, Γερμανίαν καὶ Ἀγγλίαν. Γενικὴ ἀνάφλεξις ἐν Εὐρώπῃ μὲ ὅλα τὰ γηραιὰ της.

Καὶ ἡ πρότασις τοῦ Ποιανγκαρέ εἶνε ἐν πληρεστάτῃ συμφωνίᾳ μετὰ τῶν ἰδεῶν τούτων.

Ἰδοὺ ποία εἶνε ἡ θέσις τοῦ ζητήματος κατὰ τὸ παρελθὸν ἐφθήμερον.

Καὶ ὅμως ὁ Ἑλληνικὸς Τύπος παραβλέπει τὴν πραγματικὴν διεθνή ἀποψιν τοῦ ζητήματος καὶ περιορίζεται εἰς τηλεγραφήματα ἀντιφατικὰ καὶ ἐπιπόλαια.

Ἡ «Κραυγὴ» μικρὰ καὶ περιορισμένη ἀδυνατεῖ νὰ παραθέσῃ τὰ κείμενα τὰ τόσον διαφωτιστικά. Ἰσως εἰς τὸ ἐπόμενον παραθέσῃ μίαν μόνον κριτικὴν τοῦ ξένου τύπου ἐπὶ τῆς Αὐστριακῆς πολιτικῆς τῶν **λεγομένων Αὐστριακῶν συμφερόντων**.

Η ΑΛΒΑΝΙΑ ΑΥΤΟΝΟΜΟΣ

—Ὁ Σουλτάνος παρεδέχθη τὴν αὐτονομίαν τῆς Ἀλβανίας

Μία συνέντευξις τοῦ ἐπιφανοῦς Ἀλβανοῦ Κεμάλ Βέη μετὰ τοῦ Σουλτάνου ἐπέφερε τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο.

Ἀλλὰ ποῖα τὰ ὄρια τῆς αὐτονομίας Ἀλβανίας; Δὲν μᾶς τὸ καθόρισαν ἀκόμη. Ὁ Σουλτάνος παραδεχόμενος τὴν αὐτονομίαν ὑπέκυπτεν εἰς δικαίαν ἀπαίτησιν τῶν Ἀλβανῶν, τὴν ὁποίαν ἀπέκρουεν ἐπὶ δεκάδας ἐτῶν, ἢ σκοπεῖ νὰ ἀνάψῃ τὸν ἀνταγωνισμὸν μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ἀλβανίας καὶ νὰ διαιωνίσῃ τὸν πόλεμον καὶ μετὰ τὴν εἰρήνην μετὰ τῶν δύο φυλῶν; Ὁ Σουλτάνος καὶ μετὰ τὴν παραχώρησιν τῆς Βοσνίας καὶ Ἑρζεγοβίνης εἰς τὴν Αὐστριακὴν κυδεμονίαν, κατεπολέμησε τὸν Αὐστριακὸν στρατὸν τῆς κατοχῆς διὰ τῶν ὁμοφύλων του τῶν δύο τούτων σλαβικῶν χωρῶν. Θὰ ἐφαρμόσῃ ἄρα γὰρ τὴν ἰδίαν τακτικὴν ἀπέναντι τῆς Ἑλλάδος διὰ τῆς Ἀλβανίας;

Ὅλα εἶνε ἐνδεχόμενα. Ἐν πάσῃ περιπτώσει οἱ Ἀλβανοὶ ἐπέτυχον τοῦλάχιστον ἐκ μέρους τοῦ Σουλτάνου διὰ τοῦ Βαλκανικοῦ πολέμου ὅτι δὲν ἐπέτυχον διὰ τῶν αἱματηρῶν ἀγώνων των.

Ο ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΤ' ΕΘΝΙΚΟΤΗΤΑΣ

1 Σαντζάκιον Σκοπείων

Πληθυσμὸς ἐν συνόλῳ 276,008. Ἑξ αὐτοῦ Ἕλληνες 5,036. Τοῦρκοι, 117,781. Βούλγαροι 137,134. Σέρβοι 9,831. Καθολικοί, 398. Ἰουδαῖοι 1570. Τσίγγανοι 4,208.

2 Σαντζάκιον Μοναστηρίου (Βιτόλια)

Ἕλληνες 169,030. Βούλγαροι 87,159. Τοῦρκοι καὶ Ἀλβανοὶ 63,440. Ἰσραηλῖται 5,000. Ἐν συνόλῳ 324,629 κάτοικοι.

3 Σαντζάκιον Σερβίων — Κοζάνης

Ἕλληνες 71,230. Τοῦρκοι 27,475. Βούλγαροι μηδέν. Βλάχοι 1275. Τσίγγανοι 180. Ἰσραηλῖται 21. Σύνολον 100,181.

4 Σαντζάκιον Θεσσαλονίκης

Ἕλληνες 232,621. Βούλγαροι 91,708. Βλάχοι 17494. Τοῦρκοι 180,735. Τσίγγανοι 1670. Ἰσραηλῖται 73,455. Σύνολον 605,769.

5 Σαντζάκιον Σερρών

Ἕλληνες 124,247. Τοῦρκοι, 127,810. Βούλγαροι 108,143. Διάφοροι 5,195. Σύνολον 365,395.

6 Σαντζάκιον Δράμας

Ἕλληνες 45,220. Τοῦρκοι 103,250. Βούλγαροι 3,450. Ἰουδαῖοι 1680. Διάφοροι 200. Σύνολον 153,400.

Ὁ Πληθυσμὸς ἄρα τῆς Μακεδονίας ἀνέρχεται εἰς 1,825,082 κατοίκους.

Ἐξ αὐτῶν εἶναι:

Ἕλληνες 647,384. Τοῦρκοι 620,491. Βούλγαροι 427,594.

Εἰς τοὺς ἀριθμοὺς τούτους δὲν συμπεριλαμβάνονται οἱ Σέρβοι, Βλάχοι, Ἰσραηλῖται ὡς ἀσήμαντοι.

Ἐπίσης δὲν συμπεριελήφθησαν τὰ διαμερίσματα τῆς Παλαιᾶς Σερβίας, ὧν ὁ πληθυσμὸς εἶναι σχεδὸν Σερβοβουλγαρικὸς. Ἄν προστεθοῦν καὶ οὗτοι ὁ πληθυσμὸς τῆς δλης Μακεδονίας ἀνέρχεται εἰς 2,250,000.

Ἡ στατιστικὴ αὕτη θεωρεῖται ὡς ἡ ἀκριβεστέρη ἀνάγεται δὲ εἰς τὸ 1872, ἐποχὴν τοῦ Ἑλληνοβουλγαρικοῦ σχίσματος.

Η Κραυγή

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΟ - ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΟ - ΚΡΙΤΙΚΗ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ Μ. Γ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ

ΓΡΑΦΕΙΑ: 'Οδός 'Αγίου 'Ανδρέου, ἔναντι δμωνύμου Ναοῦ—ἐν Πάτραις.

— ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ —

ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ: Ἐτησία δραχ. 5 — Ἐξάμηνος δραχ. 3
ΔΙΑ ΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΝ: » φρ. χρ. 10 — » φρ. χρ. 6

Τιμὴ ἑκάστου φύλλου: Ἐν Ἑλλάδι λεπτὰ 10—εἰς τὸ Ἐξωτερικὸν φρ. χρ. 0,20

Αἱ ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΑΡΧΟΝΤΑΙ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗΝ ΕΚΑΣΤΟΥ ΜΗΝΟΣ ΚΑΙ ΕΙΝΕ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΑΙ

Ὁ τόμος τῆς «Κραυγῆς» ἀρχίζει τὴν 1ην Αὐγούστου ἑκάστου ἔτους, ὥστε οἱ ἐγγραφόμενοι μετὰ τὸν Αὐγούστου καὶ ἐπιθυμοῦντες νὰ ἔχωσιν ἄρτιον τὸν τόμον καὶ πλήρη τὴν συνέχειαν τῶν ἱστορικῶν θεμάτων, ὀρίζουσιν, ἐὰν θέλωσι, τὴν 1ην Αὐγούστου ὡς χρόνον ἐνάρξεως τῆς συνδρομῆς τῶν καὶ οὕτω λαμβάνουσι τὰ ἀπ' ἀρχῆς ἑκάστου τόμου μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς ἐγγραφῆς τῶν ἐκδεδομένων φύλλα.

ΠΡΟΝΟΜΙΟΥΧΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ

Δελτίον κινήσεως Σταθιδοκάρπου ἀπὸ 10 Αὐγούστου 1912
ἕως 20 8)βρίου 1912

ΕΞΑΓΩΓΗ

Ἔτη	Αἴτραι Ἑνετικά
1912—13	151.483.539
1911—12	159.137.705
1910—11	130.441.160

ΑΠΟΘΗΚΑΙ ΠΡΟΝΟΜΙΟΥΧΟΥ

Παρακρατήσεως

Ἔτη	Ποσὸν δελτίον Συμφητισμὸς Ὑπόλοιπον
1912—13	Ἐκδοθέντα παρ. χρ. 72,986,300 53,523,100 19,463,200
1911—12	» » » 75,334,200 56,377,400 18,946,800
1910—12	» » » 75,559,800 46,205,600 29,354,200

Προκαταβολῶν ἐπ' Ἑνεχύρω

Ἔτη	Εἰσαγωγή	Ἐξαγωγή	Ὑπόλοιπον
1912—13	12,794,825	1,701,603	11,093,195
1911—12	12,624,602	1,031,707	11,562,895
1910—11	14,439,630	783,366	13,656,264

Ἐν Ἀθήναις τῇ 22 Ὀκτωβρίου 1912.

(Ἐκ τοῦ Γραφείου)

ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΑΓΓΕΛΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

ΚΤΗΝΙΑΤΡΟΥ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΟΥ ΤΩΝ ΔΗΜ. ΣΦΑΓΕΙΩΝ

ΟΔΟΣ ΜΙΑΟΥΛΗ ΑΡΙΘ. 24.

Καθ' ὑπόδειγμα παρομοίων ιδρυμάτων λειτουργούντων εἰς μεγαλουπόλεις
τῆς Εὐρώπης καὶ Ἀμερικῆς

Οἱ κάτοχοι ἀσθενούντων ζώων, ἵππων, ἀγελάδων, κυνῶν κτλ. ὁδηγοῦντες αὐτὰ εἰς τὸ Νοσοκομεῖον τῶν ζώων θὰ λαμβάνωσιν ὁδηγίαν πρὸς θεραπείαν αὐτῶν, οἱ δὲ ἐπιθυμοῦντες δύνανται νὰ ἀφίσωσι τὰ ζῶα τῶν ἐκεῖ πρὸς νοσηλείαν ἐκτελουμένην παρὰ προσωπικοῦ πεπειραμένου καὶ ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τοῦ Κτηνιάτρου. Δι' ἑκάστον εἶδος ζώων ὑπάρχει ἐγκατάστασις ἰδιαιτέρα πληροῦσα ἅπαντας τοὺς κανόνες τῆς ὑγιεινῆς. Ἐνεργεῖται ἅπαντες οἱ διαγνωστικοί, προφυλακτικοὶ καὶ θεραπευτικοὶ ἐμβολιασμοὶ τῶν μολυσματικῶν νόσων τῶν ζώων δι' ὁρῶν τοῦ Ἰνστιτούτου Paster τῶν Παρισίων. Παρέχονται ὁδηγίαι πρὸς καταστροφὴν ἐπὶ τῶν βοσκησίμων γαιῶν τοῦ διστόματος τοῦ ἥπατος (ἀβδέλας), ὁδηγίαι πρὸς θεραπείαν τῶν προσβεβλημένων ποιμνίων ἐξ ὕδατῶδους καχεξίας (κλαπάτσας) συμφώνως πρὸς τὴν νεωτάτην καὶ ἀσφαλὴν μέθοδον τῶν καθηγητῶν τῆς Κτηνιατρικῆς Σχολῆς τοῦ Alfort κ.κ. Railet, Moussu καὶ Henry. Ἐξέτασις τῶν ὑπὸ ἀγοροπωλησίαν ἵππων, ἡμιόνων, ἀγελάδων κτλ. δίδεται δὲ εἰς τοὺς ἀγοραστὰς γνωμοδότησις ἡγυημένης τῆς ὑγιεινῆς καταστάσεως τούτων.

Ἐκτελεῖται ἐπιστημονικῶς πᾶσα φυσιολογικὴ καὶ παθολογικὴ πετάλωσις ἵππων καὶ ἡμιόνων παρ' εἰδικοῦ τεχνίτου μετ' ἐπιμέλειαν τῆς συνήθους.

ΑΓΓΕΛΙΑ

Γίνεται γνωστὸν ὑπὸ τῆς Διευθύνσεως τῆς «Κραυγῆς», ὅτι κατηρτίσθησαν εἰς ἄρτια σώματα τὰ ἐκδοθέντα φύλλα τῆς ἐβδομαδιαίας ἐπιθεωρήσεώς μας καὶ ἀπετέλεσαν δύο αὐτοτελεῖς τόμους.

Α'. Τόμος τοῦ ἔτους 1910—1911 τιμᾶται δραχ. 5.

Β'. Τόμος τοῦ ἔτους 1911—1912 τιμᾶται δραχ. 5.

Ὁ ἐγγράφων δέκα νέας ἐτησίας συνδρομὰς λαμβάνει ἐκτὸς τῶν εἰρημένων δύο τόμων, ΔΩΡΕΑΝ τὴν ἀρχομένην σειρὰν τοῦ Γ'. ἔτους.

Τὰ περιεχόμενα τῶν δύο ἐτῶν τῆς «Κραυγῆς» ἀποτελοῦσιν ὁλόκληρον βιβλιοθήκην κριτικῶν, ἱστορίας, θεολογίας, ἐπιστήμης Τέχνης.

Ἱστορικὰ ἀναγνώσματα πρώτης γραμμῆς. Θέμα Ἱστορικο-Κριτικὸν «Διατὶ ἔπρεσεν ἡ Ἑλλάς».

Μεταφράσεις πρωτότυποι ὅλων τῶν νεωτέρων βιβλίων φιλολογίας, πολιτικῆς ἐπιστήμης, ἱστορίας.

Γινώμαι ἐπὶ τῶν σπουδαιοτέρων ζητημάτων τῆς Θεολογίας.

Κρίσεις ἐφ' ὅλων τῶν πολιτικῶν γεγονότων τῆς τελευταίας διετίας ἐν συγκρίσει πρὸς ὅλα τὰ γεγονότα σύγχρονά τε καὶ παλαιὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου.

Ἡ «Κραυγή» εἶνε ἡ μόνη πολιτικὴ ἐπιθεώρησις ἐν Ἑλλάδι.

Ὅμοιαν πολιτικὴν ἐπιθεώρησιν ἔχει ἡ Ἱταλία τὴν τοῦ πρίγκιπος Μποργκέζε, τὸν «Παρατηρητὴν».

Πᾶς σοβαρὸς Ἕλλην, Ἐπιστήμων, Πολιτικός, Δημόσιος ὑπάλληλος, Στρατιωτικός, Ἀστὸς, Φοιτητὴς, Μαθητὴς, Ἐργάτης ἔχει ἀνάγκην τοιαύτης ἐπιθεωρήσεως, καὶ πρέπει νὰ ἀναγινώσκει, νὰ μελετᾷ καὶ κρίνῃ διὰ τῆς «Κραυγῆς» καὶ μετὰ τῆς «Κραυγῆς».

Ἡ «Κραυγή» εἶνε προσιτὴ δι' ὅλους, εἰς τὴν μόρφωσιν ὅλων, εἰς τὰ βαλάντια ὅλων.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΛΑΜΠΙΡΗΣ

ΙΑΤΡΟΣ

ΜΑΙΕΥΤΗΡ - ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΟΣ

Ἐν Μονάχῳ Βιέννῃ καὶ Βερολίνῳ
ἐπὶ τριετίαν σπουδάσας

Ἐκτελεῖ πάντα τοκετὸν ἀσφαλῶς καὶ ἀκινδύνως.

Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῶν Καταστημάτων ΑΔΕΛΦΩΝ Α. ΤΟΥΛΑ πρῶτον Α. Β. ΠΑΣΧΑ